

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2020

Organizácia: **Slovenské technické múzeum**
Rezort: **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky**
Typ hospodárenia: **príspevková organizácia**
Miesto konania verejného odpočtu: **Slovenské technické múzeum
Hlavná 88, Košice**
Čas konania verejného odpočtu: **15. 4. 2021, 13.00 hod.**

Správa o činnosti a hospodárení je na internetovej stránke MK SR:
<https://www.culture.gov.sk/ministerstvo/organizacie-ministerstva/verejne-odpocty/>

Správa o činnosti a hospodárení je na internetovej stránke organizácie:
www.stm-ke.sk

Obsah

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2. ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE	4
3. CIELE ORGANIZÁCIE A PREHĽAD ICH PLNENIA	6
3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov	7
4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	29
4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu	29
4.2 Rozbor nákladov a výnosov	30
4.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov	32
4.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku	32
4.5 Prioritné projekty a ich plnenie	33
4.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov	33
5. PROSTRIEDKY EURÓPSKEJ ÚNIE A SPOLUFINANCOVANIE	35
6. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ	35
7. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE ORGANIZÁCIE	35
8. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI	36
9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	38
10. ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI	39
11. ZÁVER	40

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: Slovenské technické múzeum
Sídlo organizácie: Hlavná 88, 040 01 Košice
Pobočky
a vysunuté pracoviská: STM-Múzeum dopravy, Šancová 1/A, 811 05 Bratislava
STM-Múzeum letectva, Letisko, 041 75 Košice
STM-Múzeum Solivar, Nám. osloboditeľov 4, 080 05 Prešov
Múzeum J. M. Petzvala, Petzvalova 30, 059 01 Spišská Belá
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej, Štóska 14, 044 25 Nižný Medzev
Kaštieľ v Budimíre, 044 43 Budimír
Hámor v Medzeve, Štóska 141, 044 25 Medzev
Vysunutá expozícia História baníctva na Spiši, Nábr. Hornádu 14,
052 01 Spišská Nová Ves (do 31. 10. 2020)

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Zriaďovacia listina: MK-1426/2010-10/5882
v znení Rozhodnutia č. MK-2767/2015-110/13883
IČO: 31297111
Dátum zriadenia: 20. jún 1947
Forma hospodárenia: príspevková organizácia
Štatutárny zástupca: Ing. Eugen Labanič (do 29. 2. 2020)
Mgr. Zuzana Šullová (od 1. 3. 2020)
Členovia vedenia: Ing. Eugen Labanič, generálny riaditeľ STM (do 29. 2. 2020)
Mgr. Zuzana Šullová, námestníčka GR pre odborné činnosti
Ing. Marián Majerník, poverený námestník GR pre odborné činnosti od 3. 3. 2020
Mgr. Ján Melich, námestník GR pre marketing a prezentáciu
Ing. Mikuláš Komorovský, námestník GR pre ekonomicko-prevádzkovú činnosť
doc. Mgr. Ľuboš Kačírek, PhD., riaditeľ STM-Múzea dopravy v Bratislave
Ing. Miroslav Hájek, riaditeľ STM-Múzea letectva v Košiciach
PhDr. Marek Duchoň, riaditeľ STM-Múzea Solivar v Prešove
JUDr. Ivana Kirešová, tajomníčka

Telefón: 055/ 245 11 11, 055/ 62 236 65, 055/62 240 35 – 36
Fax: 055/62 259 65
E-mail: stmke@stm-ke.sk
Web stránka: www.stm-ke.sk

Hlavné činnosti Slovenského technického múzea

- Budovanie a vedecké zhodnocovanie zbierkového fondu špecializovaného na dokumentáciu dejín vývoja vedy, techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike a podielu Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky.
- Zabezpečovanie všestrannej bezpečnosti a odbornej ochrany zbierkových predmetov predovšetkým konzervovaním a reštaurovaním, zabezpečovanie odbornej revízie zbierkových predmetov.
- Riešenie vedeckovýskumných úloh v oblasti svojej špecializácie a spolupráca na vedeckovýskumnej činnosti s inými inštitúciami.
- Sprístupňovanie výsledkov odbornej činnosti, najmä prezentáciou spravovaného zbierkového fondu formou expozícií, výstav vo vlastných i cudzích priestoroch, ako aj prostredníctvom publikačnej a edičnej činnosti a iných odborných, výchovno-vzdelávacích a prezentačných aktivít.
- Informačná, poradenská činnosť a ďalšie odborné služby v oblasti starostlivosti o vybrané hnutelné i nehnuteľné technické pamiatky.
- Budovanie a odborná správa špecializovanej knižnice.
- Zabezpečovanie a realizácia vedeckých, kultúrno-výchovných, kultúrno-spoločenských, odborných a vzdelávacích aktivít a podujatí súvisiacich so základným poslaním a špecializáciou múzea.
- Zabezpečovanie edičnej, vydavateľskej a propagačnej činnosti v súlade s poslaním a špecializáciou múzea.

2. ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

Poslanie Slovenského technického múzea

Slovenské technické múzeum (STM) je špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou pre oblasť dejín techniky a exaktných vied. Dokumentuje vývoj vedy a techniky vo svete v porovnaní s vývojom vedy a techniky na Slovensku. Plní funkciu odborného-metodického a koordinačného pracoviska pre múzeá so špecializáciou na dokumentáciu súvisiacu s rozvojom vedy a techniky v Slovenskej republike. Základným poslaním múzea je na základe prieskumu a vedeckého výskumu vykonávať základné odborné múzejné činnosti, a to získavať, vedeckými metódami zhodnocovať, skúmať, ochraňovať, využívať a prezentovať zbierkové predmety, zbierky a dokumentačné materiály viažuce sa ku komplexnej dokumentácii dejín a vývoja vedy a techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike a k podielu Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky ako súčasť národného kultúrneho dedičstva. Zbierkové predmety, odbornú dokumentáciu k nim a poznatky získané ich odborným spracovaním prezentuje prostredníctvom stálych expozícií, výstav, edičnej, publikačnej, vzdelávacej a prednáškovej činnosti doma i v zahraničí a ďalšími kultúrno-výchovnými aktivitami určenými pre najširšiu verejnosť, vrátane detí a mládeže. V rámci svojej špecializácie sa zameriava na starostlivosť o vybrané nehnuteľné technické pamiatky na území SR.

Stručné zhodnotenie zabezpečovanie výkonu základných odborných činností

Všetky činnosti organizácie boli zásadne ovplyvnené pandemiou ochorenia COVID-19 a s tým súvisiacimi protipandemickými opatreniami v Slovenskej republike. Podľa predmetu kontraktu na rok 2020 bolo **realizovanie základných odborných činností** v rámci projektov zabezpečené nasledovne:

V hodnotenom období bolo **do zbierkového fondu STM nadobudnutých** 245 ev. j. nových prírastkov, čo predstavuje 272 ks zbierkových predmetov. 128 ks kurátori nadobudli výskumom/vlastným zberom, 114 ks bolo nadobudnutých kúpou, 29 ks získalo múzeum darom a 1 ks prevodom správy. Zbierkový fond STM k 31. 12. 2020 obsahoval 18 869 ev. j., čo predstavuje 36 306 ks zbierkových predmetov.

Mimoriadne dobré výsledky dosiahlo STM v rámci **odbornej evidencie zbierkových predmetov**, čo súvisí s presunom odborných zamestnancov (kurátorov a dokumentátorov) na prácu z domu počas roka 2020 opakovane podľa pandemickej situácie. Novovytvorených a komplexne spracovaných bolo 678 prvostupňových záznamov a 608 katalogizačných záznamov, v rámci opráv odbornej evidencie (chyby z konverzií AMIS – ESEZ z obdobia 2007/2008) bolo opravených 5 532 prvostupňových a doplnených, komplexne alebo čiastočne 8 361 katalogizačných záznamov. Celkovo má STM v elektronickej evidencii spracovaných 18 164 prvostupňových záznamov (v tom 475 k depozitom v dlhodobej úschove múzea), 19 285 druhostupňových – katalogizačných záznamov (v tom 476 k depozitom) a z toho 14 111 s digitálnym obrázkom/obrázkami zbierkových predmetov. STM tiež postupne prechádza na elektronickej evidencii záznamov o odbornom ošetrení zbierkových predmetov v konzervátorskom module ESEZ 4G, pričom v roku 2020 bolo spracovaných 68 návrhov na konzervovanie a 13 návrhov na reštaurovanie, 66 záznamov o konzervovaní a 13 záznamov o reštaurovaní.

V hodnotenom období múzeum rozšírilo využitie možností elektronickej správy zbierok o tzv. depozitárny modul, aj keď v obmedzenom režime, STM zaviedlo pre vybrané zbierkové predmety určené na zmenu trvalého odborného uloženia do novozriadeného Centrálného depozitára označovanie RFID, čo významne zefektívnilo procesy odbornej revízie a znížilo riziká ľudskej chyby pri identifikácii zbierkových predmetov. Slovenské technické múzeum okrem elektronickej evidencie zbierkových predmetov naďalej vykonáva tradičnú písomnú formu chronologickej evidencie.

V roku 2020 začal 2. rok päťročného cyklu **komplexnej odbornej revízie** zbierkového fondu Slovenského technického múzea. Situácia v tejto činnosti sa podriadila protipandemickým opatreniam, no zároveň realizácii projektu "Zriadenie centrálného depozitára" a fyzicky revidovaných bolo celkovo 4 880 ev. j., čo predstavuje porovnanie fyzického a evidenčného stavu u 6 062 ks zbierkových predmetov v rámci mimoriadnych odborných revízií 13 zbierok (zbierkový fond STM celkovo obsahuje 25 zbierok), z toho u 3 zbierok išlo o odbornú revíziu celej zbierky (prípady zmeny kurátorov).

V rámci odborného uloženia zbierkových predmetov STM všetky sily sústredilo na realizáciu projektu Zriadenie centrálného depozitára, pričom v 1. polroku 2020 boli vytvorené podmienky na masívne sťahovanie zbierkových predmetov (bezpečnosť – EZS a PCO PZ SR, EPS, kamerový systém; vybavenie manipulačnou technikou, úložný mobiliár, zavedenie RFID technológie do správy zbierok, povinné revízie infraštruktúry novoprenajatého objektu, príprava mimoriadnych odborných revízií zbierkových predmetov určených na sťahovanie, školenia zamestnancov atď.) a od polroka 2020 začalo STM s transportom zbierkových predmetov. K 31. 12. 2020 bolo presťahovaných a odborne v Centrálnom depozitári uložených,

vrátane mimoriadnej odbornej revízie spolu 3 470 zbierkových predmetov. Realizácia projektu bude kontinuálne pokračovať v roku 2021. Vyriešenie dlhodobých hromadených problémov s trvalým odborným uložením zbierkových predmetov v správe STM je pre činnosť múzea kľúčové.

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov v správe STM bolo v roku 2020 realizované vlastnými prostriedkami. V hodnotenom období bolo pracovníkmi konzervátorských a reštaurátorských dielní STM odborne ošetrovaných spolu 101 ev. j. zbierkových predmetov. V rozsahu konzervovania išlo o 85 predmetov a reštaurovaných bolo 16 zbierkových predmetov. Celkovo bolo v hodnotenom období odborne ošetrovaných 155 ks zbierkových predmetov.

Naplánované aktivity v rámci **odbornej metodologickej činnosti**, najmä na mesiac október 2020 plánovaný seminár Kov – Drevo – Sklo II v spolupráci s Technickým múzeom Brno a súbežné odborné stretnutie Komisie pre zbierky dejín techniky ZMS, boli v súvislosti s protipandemickými opatreniami zrušené. V rámci odbornej konzultačnej činnosti bola poskytovaná pomoc podľa dopytov inštitúcií, združení i súkromných osôb.

V rámci **vedeckovýskumnej činnosti** bolo v hodnotenom období riešených 9 úloh, z toho 1 s predĺžovanou dobou riešenia. Tematicky boli zamerané na hutníctvo a baníctvo (hutníctvo na Gemeri); strojárstvo (čs. automobily); fyziku (meradlá); dopravu železničnú (železničné vodojemy); dopravu lodnú (remorkér Šturec; propeler Kamzík); geodéziu a kartografiu (prístroje jemnej mechaniky a optiky zn. Fričovci a Srb & Štys); odborné ošetrovanie zbierkových predmetov (ochrana kovov) a hodinárstvo (slnečné hodiny a horológia). Veľkým pozitívom v roku 2020 je vydanie 4 publikácií z vedeckovýskumnej činnosti kurátorov STM.

Základný výskum vo všetkých odboroch dokumentovaných STM bol realizovaný priebežne, a to najmä v súvislosti so selekciou potenciálnych muzeálií a následne akvizičnou činnosťou (viď odstavec venovaný akvizičnej činnosti), a samozrejme v súvislosti s využitím pri odbornom spracovaní (viď odstavec venovaný elektronickej odbornej evidencii) a zhodnocovaní zbierkových predmetov.

V rámci **prezentačnej činnosti** do 31. 10. 2020 prevádzkovalo STM 31 expozícií, z toho 1 interaktívnu špecializovanú expozíciu vo Vedecko-technickom centre pre deti a mládež a špecializované zariadenie Planetária. Expozície, s výnimkou 7 expozícií v STM-Múzeu letectva, sú verejnosti sprístupnené celoročne. K 1. 11. 2020 STM prestalo prevádzkovať 1 expozíciu, konkrétne vysunutú expozíciu "História baníctva na Spiši" v Multifunkčnom energetickom a baníckom centre v Spišskej Novej Vsi. Danú expozíciu však STM prenechalo na ďalšie prevádzkovanie formou výpožičky Baníckemu spolku Spiš v nezmenenej podobe a nezmenených priestoroch.

Z plánovaných aktivít v expozičnej činnosti bol v mesiaci január 2020 sprístupnený reinstalovaný Hrací kabinet pri expozícii Z dejín fyziky na Slovensku v sídle STM. Menšie úpravy boli realizované v expozícii cestnej dopravy I. v STM-Múzeu letectva v Košiciach pred jej sprístupnením v mesiaci máj 2020, taktiež bola venovaná pozornosť drobným úpravám v expozíciách STM-Múzea dopravy v Bratislave. V závere roka 2020 bola realizovaná 1. etapa komplexnej reinstalácie expozície Elektrotechnika v sídelnej budove STM (výmena osvetlenia a výtvarné riešenie a vizualizácia expozície).

V rámci **výstavnej činnosti** STM bolo v hodnotenom období v priestoroch STM prístupných 24 výstav, z toho 5 vlastných (z toho 3 pokračovanie z predchádzajúceho obdobia), 2 výstavy v spolupráci, 14 prevzatých a 2 dovezené. 1 výstava bola prezentovaná v cudzích priestoroch. V rámci mobility zbierkového fondu STM bolo 11 ev. j. zbierkových predmetov vyvezených do zahraničia, konkrétne za účelom prezentácie výstavy M. R. Štefánik. Generál – Osloboditeľ v Národnom múzeu v Prahe.

V hodnotenom období bolo v STM realizovaných 331 výchovno-vzdelávacích a kultúrno-spoločenských sprievodných aktivít s návštevnosťou 9 325 osôb. Expozície a výstavy v STM navštívilo 41 663 osôb.

Návštevnosť celkovo bola 50 988 osôb, čo predstavuje oproti roku 2019 pokles o 56 %, výnosy zo vstupného medziročne klesli o 41 %. Dôvodom bolo uzatvorenie múzeí v súvislosti s protipandemickými opatreniami opakovane počas roka a výrazné obmedzenia počas celého roka pri realizácii aktivít v interaktívnych zónach (najmä Vedecko-technické centrum pre deti a mládež STM), či zariadeniach so skupinovými vstupmi (najmä Planetárium STM). Zásadnú skupinu návštevníkov STM tvoria organizované školské skupiny v rámci vyučovacieho procesu, pričom obmedzenia prezenčného vyučovania na školách logicky negatívne postihli aj STM. Na udržanie kontaktu s návštevníkmi STM presunulo časť aktivít do online priestoru.

V rámci projektu Ministerstva kultúry SR, zameraného na **sprístupňovanie kultúry a podporu návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov**, bolo v hodnotenom období na návštevu STM uplatnených 2 589 kultúrnych poukazov (pokles oproti roku 2019 o 86 %).

V rámci projektu **"Prvé nedele v mesiaci zadarmo"** STM navštívilo v roku 2020 spolu 6 007 osôb.

Sumárny prehľad údajov o činnosti múzea v roku 2020

Kategória údajov	Vykazovaný rok 2020
Zbierkové predmety v I. stupni evidencie – počet príř. čísiel	18 869
Zbierkové predmety v I. stupni evidencie – počet kusov	36 306
Prírastok zbierkových predmetov v I. stupni evidencie – počet príř. č.	245
Prírastok zbierkových predmetov v I. stupni evidencie – počet kusov	272
Úbytok zbierkových predmetov - vyrad'ovanie – počet ev. j.	0
Úbytok zbierkových predmetov - vyrad'ovanie – počet ks	0
Celkový počet elektronicky skatalogizovaných zbierkových predmetov – ev. č.	18 809
Počet novovytvorených prvostupňových záznamov o zbierkových predmetoch elektronicky	678
Počet novovytvorených katalogizačných záznamov o zbierkových predmetoch	608
Počet rekatalogizovaných záznamov o zbierkových predmetoch elektronicky (1. aj 2. stupeň)	14 206
Celkový počet odborne ošetrovaných zbierkových predmetov ks	155
z toho	
dodávateľsky	0
Celkový počet expozícií	31
z toho	
nové expozície:	0
Celkový počet výstav v priestoroch múzea	24
z toho	
vlastné	2
reprízy vlastných výstav	3
v spolupráci	2
prevzaté	14
dovezené zo zahraničia	3
Výstavy v iných inštitúciách	1
z toho	
vyvezené v zahraničí	0
Celkový počet výchovno-vzdelávacích a kultúrno-spoločenských (sprievodných) podujatí:	331
Celkový počet návštevníkov	50 988
z toho	
expozície a výstavy	41 663
kultúrno-vzdelávacie podujatia	9 325
Bežný transfer rok 2020 v Eur	1 731 450
Vlastné výnosy a tržby /vstupné a prenájom/ v Eur	163 416

Podrobné hodnotenie naplnenia kontraktom stanovených cieľov a ich ukazovateľov je obsahovou súčasťou bodu 3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov.

3. CIELE ORGANIZÁCIE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a STM uzatvorili dňa 2.12.2019 Kontrakt pod číslom MK-5902/2019-421/19573 na rok 2020. Následkom pandémie ochorenia COVID-19 boli ku Kontraktu uzatvorené 2 dodatky: Dodatok č. 1 uzatvorený 22. 9. 2020 a Dodatok č. 2 uzatvorený dňa 18. 11. 2020. Kontrakt spolu s Dodatkami bol uzatvorený na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:

- výkon základných odborných činností podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,
- vedecko-výskumná činnosť,
- zabezpečenie udržateľnosti projektov implementovaných v rámci Regionálneho operačného programu – Prioritná os 3
- sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

Stručné hodnotenie úloh vyplývajúcich z kontraktu a jeho Dodatkov č. 1 a č. 2

V roku 2020 STM realizovalo všetky činnosti vyplývajúce z poslania múzejnej inštitúcie.

Stanovený Kontrakt v objeme **1 731 450 €** bol po vykonaní rozpočtových opatrení a Dodatku č. 1 a 2 v priebehu roka **čerpaný vo výške 1 953 425 €**, čo je plnenie vo výške 112,80 %.

Projekt – výkon základných odborných múzejných činností, príloha č. 3a vo výške 1 549 170 €, bol **čerpaný vo výške 1 781 727 €, čo je plnenie na 115,00 %**.

Projekt – vedecko-výskumná činnosť, príloha č. 3b vo výške 9 000 €, bol **čerpaný vo výške 9 000 €, čo je plnenie na 100,00 %**.

Výdavky hradené z tržieb a výnosov stanovené kontraktom upravené Dodatkom č. 1 a 2 v objeme 170 000 € činili **222 654 €, čo je plnenie na 131,00 %**.

V zmysle článku IV. kontraktu, body 2 a 5 – sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov boli vyzbierané kultúrne poukazy v **hodnote 2 589 €**.

Členenie	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov	
		kontrakt	skutočnosť	kontrakt	skutočnosť
Spolu 600 – bežné výdavky	2 176 079	1 731 450	1 953 425	170 000	222 654
z toho:					
- výkon základných odborných múzejných činností príloha č. 3 a k pril. č. 2	2 004 381	1 549 170	1 781 727	170 000	222 654
- vedecko-výskumná činnosť príloha č. 3b k pril. č. 2	9 000	9 000	9 000		

V zmysle čl. III. kontraktu, odst. 4 Ministerstvo kultúry SR vydalo rozpočtové opatrenia v roku 2020:

- podľa odseku 2 na bežné výdavky, prvok 08S0106	63 495
- podľa odseku 2 na bežné výdavky, prvok 08T0103	25 000
- podľa odseku 2 na bežné výdavky, prvok 08T010E	125 000
Spolu bežné výdavky:	213 495
- podľa odseku 2 na kapitálové výdavky, prvok 08T010E	25 000
- podľa odseku 2 na kapitálové výdavky, prvok 08T0106	10 000
Spolu kapitálové výdavky:	35 000

3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov

V Dodatku č. 2 ku Kontraktu č. MK-5902/2019-421/19573 na rok 2020 uzatvorenom medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a STM na poskytovanie verejných služieb a realizáciu činností boli definované nasledovné ciele a ich merateľné ukazovatele, ktoré uvádzame aj s reálnym plnením:

a) výkon základných odborných činností

1. Nadobúdanie zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: 50 ks zbierkových predmetov.
Reálne plnenie: 272 ks zbierkových predmetov.

2. Odborná evidencia zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: chronologická evidencia 50 záznamov;
katalogizácia 225 záznamov.
Reálne plnenie: chronologická evidencia 678 nových záznamov;
katalogizácia 608 nových záznamov;
rekatalogizácia 14 206 záznamov (v tom 8 361 katalogizačných).

3. Odborná ochrana a bezpečnosť zbierkových predmetov

Kontraktom stanovený ukazovateľ: odborná revízia 4 zbierok.
Reálne plnenie: odborná revízia 3 zbierok komplexne a 10 zbierok čiastočne (mimoriadne revízie).

Kontraktom stanovený ukazovateľ: odborné ošetrovanie konzervovaním 65 ks zbierkových predmetov;
odborné ošetrovanie reštaurovaním 5 ks zbierkových predmetov.

Reálne plnenie: komplexne odborne ošetrovaných 155 ks zbierkových predmetov, z toho 16 reštaurovaním.

4. Prezentačná činnosť

Kontraktom stanovený ukazovateľ: sprístupňovať 29 expozícií, Vedecko-technické centrum pre deti a mládež, planetárium;
zabezpečiť reprízu 1 vlastnej výstavy;
vydanie 2 edičných titulov;
25 výchovno-vzdelávacích aktivít ;
návštevnosť 50 000 návštevníkov.

Reálne plnenie: v prevádzke 30 expozícií (z toho 1 zrušená k 31. 10. 2020), VTC a planetárium;
5 vlastných výstav, z toho 3 pokračovanie z predechádzajúceho obdobia;
4 edičné výstupy boli vydané v rámci vedeckovýskumnej činnosti;
331 kultúrno-spoločenských a výchovno-vzdelávacích aktivít;
50 988 návštevníkov, z toho 41 663 návštevníkov expozícií a výstav,
9 325 návštevníkov kultúrno-výchovných a vzdelávacích podujatí.

5. Odborná metodická činnosť

Kontraktom stanovený ukazovateľ: poskytovanie konzultačnej činnosti, vrátane prevádzkovania špecializovanej knižnice.

Reálne plnenie: poskytovaná konzultačná a poradenská činnosť v oblasti ochrany hnutel'ných a nehnuteľných pamiatok technického charakteru;
prevádzkovaná špecializovaná knižnica.

b) vedecko-výskumná činnosť

1. Realizácia vedeckovýskumnej činnosti

Kontraktom stanovený ukazovateľ: zabezpečiť práce na 9 vedeckovýskumných úlohách;
vydať 1 edičný titul ako výstup VVČ.

Reálne plnenie: riešených 9 vedeckovýskumných úloh;
4 edičné tituly vydané ako výstup VVČ.

c) udržateľnosť projektov

1. Projekt Rekonštrukcia objektu Sklad soli Solivaru Prešov (ROP – PO 3)

Kontraktom stanovený ukazovateľ: počet pracovných miest 10;
sprístupňovať objekt Sklad soli v NKP Solivar v Prešove;
pokračovať v príprave expozície Skladovanie a distribúcia soli.

Reálne plnenie: počet pracovných miest priemerný stav 11,5 zamestnanca;
objekt Skladu soli v NKP Solivar v Prešove sprístupňovaný;
príprava expozície o histórii skladovania a distribúcie soli v Solivare Sol'ná Baňa/Prešov pokračovala.

Podrobné hodnotenie výkonu základných odborných činností v Slovenskom technickom múzeu

Činnosť múzea a plnenia jeho cieľov vo všetkých oblastiach výrazne zasiahla pandémie COVID-19. V termíne od 14. 3. 2020 do 29. 5. 2020 bola práca 80 % zamestnancov STM v súlade s dodržiavaním protipandemických opatrení a príkazov ministerky kultúry SR presunutá na prácu z domu, v mesiaci máj postupne začínali odborní zamestnanci STM pracovať v sprísnenom režime na pracoviskách, od 11. 5. 2020 STM postupne obnovovalo návštevnícku prevádzku, pričom k 30. 6. 2020 boli sprístupnené v mierne sprísnenom režime všetky návštevnícke prevádzky STM s výnimkou vysunutej expozície História baníctva na Spiši v Spišskej Novej Vsi. Po zhoršení pandemickej situácie došlo opäť k obmedzeniam návštevníckej prevádzky i činnosti STM v termíne od 2. 10. 2020.

Napriek obmedzeniam boli v rámci odborných múzejných činností mimoriadne dobré výsledky dosiahnuté v aktivitách rekatalogizácie zbierkových predmetov, riešení vedeckovýskumných úloh a čiastočne i v príprave nových edukačných aktivít.

Situácii sa prispôsobila aj realizácia projektu "Zriadenie centrálného depozitára", v rámci ktorého sa v priebehu roka 2020 podarilo STM dovybaviť novozriadený depozitár manipulačnou technikou, bezpečnostnými prvkami, úložným mobiliárom a vlastnými silami presťahovať 3 470 zbierkových predmetov, z toho veľké množstvo nadrozmerných artefaktov z nevhodných depozitárov v sídle múzea, a v súvislosti s tým realizovať mimoriadne čiastkové odborné revízie.

BUDOVANIE A ODBORNÁ SPRÁVA ZBIERKOVÉHO FONDU

Akvizičná činnosť

Komisia na tvorbu zbierok STM zasadala v roku 2020 3-krát a posúdila celkovo 246 návrhov na nadobudnutie zbierkových predmetov, z toho 130 návrhových listov a 116 dokumentačných listov.

Prírastky zbierkového fondu Slovenského technického múzea v roku 2020

Zbierka		Prírastky spolu		Kúpa		Vlastný zber / prieskum		Dar		Výmena prevod		Pôvodný inventár		Nadobúdacia hodnota	Nákupná cena (EUR)
		ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks	ev. j.	ks		
Astronómia	A	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	10,-	10,-
Baníctvo	Ba	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	100,-	0,-
Baníctvo-Solivaríctvo	Ba-S	4	6	3	3	1	3	-	-	-	-	-	-	1 170,-	1 140,-
Doprava cestná	DB-D	8	8	4	4	-	-	4	4	-	-	-	-	12 375,-	6 330,-
Doprava železničná a lodná	DB-Z	21	21	-	-	-	-	21	21	-	-	-	-	5 395,-	0,-
Elektrotechnika															
Dorozumievacia technika	E, D	61	61	4	4	57	57	-	-	-	-	-	-	11 010,-	5 400,-
Foto-kino	Fo	5	5	3	3	1	1	1	1	-	-	-	-	225,-	175,-
Fyzika	Fy	24	27	-	-	24	27	-	-	-	-	-	-	2 650,-	0,-
Geod. a kartografia	Geo	12	21	11	20	1	1	-	-	-	-	-	-	1 570,-	1 125,-
Hodinárstvo	Ho	6	6	5	5	1	1	-	-	-	-	-	-	925,-	625,-
Hutníctvo	Hu	13	19	6	7	5	10	2	2	-	-	-	-	1 090,-	845,-
Chémia	Ch	1	2	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	60,-	0,-
Kováčstvo	Ko	5	6	-	-	5	6	-	-	-	-	-	-	100,-	0,-
Letectvo	L	13	13	6	6	6	6	-	-	1	1	-	-	15 530,-	12 340,-
Múzeum Medzev	Mm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,-	0,-
Priem. dizajn	Pd	16	17	16	17	-	-	-	-	-	-	-	-	365,-	360,-
Rôzne	R	33	35	32	34	1	1	-	-	-	-	-	-	607,-	579,-
Strojárstvo	Str	11	13	5	7	5	5	1	1	-	-	-	-	2 130,-	1 035,-
Energetika	En	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,-	0,-
Textilné stroje	Ts	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,-	0,-
Stavebníctvo	St	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,-	0,-
Kanc. stroje	Ks	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,-	0,-
Polygrafia	Po	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	300,-	0,-
Zdravotnícka technika	Zt	9	9	3	3	6	6	-	-	-	-	-	-	1 020,-	200,-
SPOLU:		245	272	99	114	116	128	29	29	1	1	-	-	56 632,-	30 164,-

Napriek obmedzeným možnostiam v rámci obhliadok potenciálnych zbierkových predmetov súvisiacich s protipandemickými opatreniami sa do zbierkového fondu podarilo získať viacero dokumentačne hodnotných predmetov. Zo zaujímavostí môžeme uviesť:

Letiskové schody SPT-154, používané na odbavovacích plochách, 1970, kúpa

Velorex 16/350, trojkolesové vozidlo, pôvodne malosériová výroba bratov Stránských, neskôr po znárodnení vo velodružstve Solnice ako vozidlo pre invalidov, 1968, kúpa

Fotoelasticimeter FMB 5, experimentálne meracie zariadenie pre analýzu deformácií a napätí, Meopta n. p. Bratislava, 1950 – 1955, dar

Prístroj na meranie odporu bleskozvodu, Ing. Erich Roučka, Blansko, 1925, výskum/vlastný zber

Univerzálny kuchynský nôž, zn. Hugo Komporday, Stósz, 1862 – 1940, kúpa

Kolekcia "technických kuriozít", kúpa

Leštič parkiet typ 721 Elektro - Praga, Elektro - Praga, Hlinsko n. p., Světla nad Sázavou, 1951 – 1952, výskum/vlastný zber

Tlačidlový telefón s kalkulačkou Tesla, typ Es 3628, Tesla n. p. Stropkov, 1988, výskum/vlastný zber

Autorádio Tesla 2110 B, výrobca Tesla Bratislava n. p., 1978 – 1984, výskum/vlastný zber

Kódovací prístroj Enigma, používaný nemeckou pozemnou armádou, letectvom a vojenským námorníctvom počas 2. svetovej vojny, vyrobené cca v roku 1942, kúpa

Petrolejová piecka Petrex, na prikurovanie, resp. ohrev menších miestností, Kovodělný podnik hl. města Prahy, 60. r. 20. stor., kúpa

Vysávač typ 201 PRAGA HLINSKO, Elektro - Praga n. p. Česká Lípa, 1946 – 1952, výskum/vlastný zber

Stolná lampa "hríbik" typ N 11, autor dizajnu český priemyselný výtvarník Josef Hurka, Kovona Lysá nad Labem, 1950..1959, kúpa

Odborná evidencia

Zbierkový fond Slovenského technického múzea k 31. 12. 2020 obsahoval 18 869 ev. j., čo predstavuje 36 306 ks zbierkových predmetov. Odborná evidencia zbierkových predmetov je realizovaná prostredníctvom elektronického katalogizačného systému ESEZ 4G, zároveň STM spracováva chronologickú evidenciu aj tradičnou písomnou formou. Celkovo bolo k 31. 12. 2020 v databáze ESEZ 4G elektronicky spracovaných 17 689 prvostupňových záznamov zbierkových predmetov. Druhohstupňových – katalogizačných záznamov k zbierkovým predmetom je spracovaných 18 809. S digitálnym obrazovým záznamom zbierkového predmetu je spracovaných 14 111 záznamov. Databáza ESEZ obsahuje zároveň 476 záznamov k depozitom zubnej techniky v dlhodobej odbornej úschove Slovenského technického múzea.

V hodnotenom období bolo novovytvorených a komplexne spracovaných 678 prvostupňových záznamov, v tom 143 k prírastkom z roku 2019, ďalších 5 532 prvostupňových záznamov bolo doplnených v rámci opráv chronologickej evidencie po konverziách z obdobia prechodu z elektronickej evidencie zbierok prostredníctvom AMIS-u na ESEZ. Nových katalogizačných záznamov bolo vytvorených 608, z toho 161 záznamov k prírastkom z roku 2019, 3 k prírastkom z roku 2018 a 444 nových druhohstupňových záznamov v rámci rekatalogizácie. Doplnených bolo v hodnotenom období 8 361 katalogizačných záznamov.

V rámci elektronickej dokumentácie odborného ošetrovania zbierkových predmetov bolo v roku 2020 spracovaných 68 návrhov na konzervovanie a 13 návrhov na reštaurovanie, 66 záznamov o konzervovaní a 13 záznamov o reštaurovaní.

V rámci budovania spoločného múzejného tezaru STM prispelo v roku 2020 spolu 631 autoritnými záznamami, v tom 54 a 120 pojmovými autoritami.

Odborná revízia zbierkového fondu

V roku 2020 plynie 2. rok päťročného cyklu komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu v správe STM. Podľa Plánu komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu Slovenského technického múzea 2019 – 2023 boli na rok 2020 plánované 4 čiastkové odborné revízie zbierkových predmetov. V súvislosti s pandemiou ochorenia COVID-19, a taktiež v súvislosti s prispôbením riešenia realizácie projektu "Zriadenie centrálného depozitára" danej situácii, boli realizované mimoriadne čiastkové odborné revízie u 13 zbierok, konkrétne: Strojárstvo, Textilné stroje, Energetika, Elektrotechnika, Dorozumievacia technika, Priemyselný dizajn, Fyzika, Baníctvo, Kancelárske stroje, Polygrafia, Baníctvo-Solivarníctvo, Kováčstvo a ďalej mimoriadne revízie v súvislosti so zmenami kurátorov, konkrétne Doprava cestná - časť Kuriozity, Doprava cestná, pričom celkovo bolo fyzicky revidovaných 4 880 ev. j., čo predstavuje 6 062 ks zbierkových predmetov.

Odborné uloženie zbierkových predmetov

V súvislosti s pretrvávajúcimi problémami trvalého uloženia zbierkových predmetov STM sa múzeu koncom roka 2019 podarilo nájsť vhodný skladový objekt na zriadenie "Centrálného depozitára" a dosiahnuť súhlas Ministerstva kultúry SR s dlhodobou nájomnou zmluvou daného objektu. Zmluva o nájme pod č. 215/2019-STM bola medzi majiteľom objektu a STM uzatvorená k 13. 12. 2019 a v priebehu prvého polroka 2020 prebiehala komplexná príprava objektu na odborné uloženie zbierkových predmetov v správe STM. Prípravný proces zahŕňal najmä riešenie ochrany a bezpečnosti objektu v rozsahu zavedenie EZS, revízie požiarnej ochrany, elektroinštalácií, existujúceho regálového systému a napojenie na pult centralizovanej ochrany PZ SR, ďalej zavedenie služieb telekomunikácií, zabezpečenie technológie RFID na zefektívnenie najmä evidencie umiestnenia a sledovania pohybu zbierkových predmetov, nákup základnej manipulačnej techniky a nákup ďalšieho mobiliárového vybavenia pre uloženie malých zbierkových predmetov a zbierkových predmetov s prevahou materiálu papier s nákladmi vo výške 68 146 eur. Realizáciou projektu "Zriadenie Centrálného depozitára" STM rieši najpálčivejšie problémy trvalého odborného uloženia zbierkových predmetov v sídle múzea v Košiciach, čo zahŕňa presťahovanie zbierkových predmetov z tzv. pivničných depozitárov s opakujúcimi sa zatopeniami a rozšírením plesní, depozitárov zo zón s prístupom návštevníkov a depozitára z prenajatého objektu s nevhodnými klimatickými a úložnými podmienkami – tzv. "Tlačiarne". K 31. 12. 2020 bolo celkovo RFID štítkami označených a presťahovaných 3 470 zbierkových predmetov a množstvo pomocného materiálu tzv. príslušenstva k zbierkovým predmetom. Vyriešenie problémov s trvalým odborným uložením zbierkových predmetov v správe STM je pre činnosť múzea prioritou, jednak v súvislosti s adekvátnym zabezpečením tejto fundamentálnej činnosti, jednak v súvislosti s rozvrhnutím fondu pracovného času 13 kurátorov, ktorí v dôsledku veľkého počtu depozitárov (38) majú pracovnú činnosť kurátora kumulovanú s pozíciou správcu depozitára. Vyriešenie aj tohto problému dáva do blízkej budúcnosti predpoklad intenzívnejších odborných a kreatívnych výstupov odborných zamestnancov STM v pracovnom zaradení kurátor.

Nedoriešené zostávajú depozitárne priestory pre STM-Múzeum dopravy v Bratislave, kde v roku 2018 bol zriadený malý príručný depozitár, avšak depozitár pre veľkorozmernú techniku (špecializácia cestná, železničná a lodná doprava) stále chýba.

Ukážka stavu v depozitári tzv. Tlačiarne, január 2020

Po vyst'ahovaní, 21. december 2020

Prípravy a sťahovanie do novozriadeného depozitára počas roka 2020, jún – december svojpomocne presťahovaných 3470 zbierkových predmetov

ODBORNÁ OCHRANA ZBIERKOVÉHO FONDU

Odborné ošetrenie zbierkových predmetov bolo v priebehu roka 2020 zabezpečované vlastnými prostriedkami pracovníkmi referátu ochrany zbierkového fondu STM. V hodnotenom období pracovalo na tomto referáte spolu 5 zamestnancov, z toho 2 so špecializáciou na leteckú techniku v pobočke STM-Múzeu letectva a 1 kumulovaným pracovným úväzkom v špecializácii na historické vozidlá. Činnosť týchto pracovísk bola pandemiou Covid-19 zasiahnutá v najmenšej miere, čoho dôkazom sú i pozitívne výsledky tejto činnosti v hodnotenom období, pričom celkovo bolo v roku 2020 odborne ošetrených 101 ev. j., čo predstavovalo 155 ks zbierkových predmetov.

	Počet ev. j.		Fin. náklady v Eur (materiál)
	konzervovanie	reštaurovanie	
Vlastnými prostriedkami	85	16	2 657,93
Dodávateľsky	0	0	-
Spolu	101		

Na pracovisku v STM-Múzeu letectva v Košiciach pokračovalo okrem vyššie vyčíslených komplexne ošetrených zbierkových predmetov aj etapovité odborné ošetrenie vybraných veľkorozmerných zbierkových predmetov.

Etapovitý projekt komplexnej obnovy remorkéru Šturec v rámci prioritného projektu "Lodné múzeum I. Štúr / Šturec" bol aj v súvislosti s koronakrízou v útlme, avšak v hodnotenom období boli realizované čiastočné nízkonákladové práce hradené zo sponzorských darov a v závere roka bolo realizované vyčerpanie olejov a mazív v spodnej časti remorkéra v celkových nákladoch 4 996 Eur. Výsledkom projektu má byť komplexné odborné ošetrenie NKP Remorkér Šturec a jeho adaptácia na tzv. lodné múzeum. Neistota v zabezpečení financií na kontinuálne pokračovanie projektu značne ohrozuje celý zámer. Práce na plavidle

momentálne umiestnenom na NKP "Lodný výťah" v Zimnom prístave v Bratislave sú realizované od roku 2015 s výraznou pomocou združenia Slovenský plavebný kongres a OZ Klub ochrany technických pamiatok. V 2. polovici roka 2020 veľmi negatívne situáciu zámeru vybudovania tzv. lodného múzea v bratislavskom Zimnom prístave začali ovplyvňovať zmeny postojov k danej vízii najmä zo strany spoločností Slovenská plavba a prístavy a. s., Verejné prístavy a. s. a vo veciach budovania zbierky lodnej dopravy v rámci zbierkového fondu STM aj postoje Ministerstva dopravy SR k bezodplatným prevodom neupotrebitelných lodí zo správy Vodohospodárskeho podniku, š. p. Banská Štiavnica.

Náklady na aktivity súvisiace s odborným ošetrovaním zbierkových predmetov dosiahli výšku 7 703 Eur.

Z odborného ošetrovania zbierkových predmetov realizovaného zamestnancami STM ako ukážku uvádzame:

Vrtuľník Mi-8 PS-9 e.č. 2839, nadobudnutý v roku 2016 – etapovité reštaurovanie. Ukážky výsledkov reštaurovania častí reduktor a kolesá, vľavo stav pred a vpravo stav po ošetrovaní.

Vrtuľník MI-8 PS e. č. 2839, získaný darom v roku 2016. Vľavo stav pred ošetrovaním, v rámci etapovitého viacročného reštaurovania prebieha komplexné ošetrovanie stroja. Celkovo bolo zrealizované ošetrovanie 6 podskupín: hlavný reduktor; reduktor vyrovnávacieho rotora; požiarné kolektory a svetlomet a valec EKSR; brzdy a disky podvozku vrtuľníka; motorové kryty a sedačky a trupové kryty; nosná rotorová hlava. V závere roka 2020 bola zrealizovaná verná obnova nástreku vrtuľníka. Práce budú kontinuálne pokračovať v roku 2021 revitalizáciou palubného priestoru posádky.

Rádioprijímač Kongres, nadobudnutý v roku 1949. Stav pred konzervovaním: poškodený, poškrábaný, bez zadného krytu. V rámci odborného ošetrovania bolo realizované vyčistenie rádiotechniky chemicky, skorodované časti mechanicky, konzervovanie

chemicky, odstránené bolo nezvratne zničené plátno z reproduktora a nahradené novým plátnom, prebrúsený celý povrch dreveného obalu, ošetrovanie orechovým moridlom, čiernou akrylátovou farbou po okrajoch a akrylátovým lakom. Vsadenie reproduktora a rádiotechniky do dreveného obalu a zoskrutkovanie skrulkami.

Súprava na tureckú kávu, 4 ks, nadobudnuté v roku 2002. Stav pred konzervovaním: predmet zasiahnutý splaškovou vodou po vytopení depozitára, výrazne zoxidovaný, mierne skorodovaný, znečistený a zaprášený. V rámci odborného ošetrovania bolo realizované odstránenie oxidácie chemicky, odstránenie korózie mechanicky, vyčistenie chemicky a konzervovanie lakom.

VEDECKOVÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

V súlade s Plánom vedeckovýskumnej činnosti Slovenského technického múzea 2019 – 2023 boli riešené nasledovné úlohy:

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie	Odbor	Výstup
Československé automobily po r. 1948	Ing. Benko, M. Kollár	2020 – 2022	dejiny techniky	fontés, scenár výstavy
Meradlá v zbierke Fyzika v zbierkovom fonde Slovenského technického múzea	Mgr. Ďuricová	2019 – 2022	dejiny techniky	scenár výstavy
Železničné vodojemy	Mgr. Habáň ext.	2019 – 2022	dejiny techniky	publikácia
Remorkér Šturec - predĺžená	Mgr. Goduš	do III. 2020		publikácia
História propelera Kamzík	Mgr. Goduš	2020 – 2022		publikácia
Slnecné hodiny a horológiá	Ing. Majerník, M. Semanová	2020 – 2022	dejiny techniky	publikácia
Dokumentácia priemyselného dedičstva na Slovensku so zameraním na hutnícke pamiatky v regióne Gemer „Josef & Jan Frič“ vs „Srb & Štys“. Dokumentácia prístrojov presnej mechaniky a optiky v zbierkovom fonde STM	Ing. Lobodová M. Jahodová	2020 – 2022	dejiny techniky	publikácia
Ochrana kovových povrchov zbierkových predmetov v podmienkach STM-Múzea letectva	Ing. Ondreják	2020 – 2022	odborné ošetrovanie	metodika

Výrazne pozitívne výsledky v riešení interných vedeckovýskumných úloh v súvislosti s náplňami práce stanovenými počas obmedzení pandémie ochorenia Covid-19 dosiahli všetci riešitelia úloh.

Osobitne pozitívne je vydanie publikácií z výstupov úloh ukončených v roku 2019: "Čaro bakelitu. Katalóg.", "Objekty železiarskej výroby na východnom Slovensku. Abov, Zemplín." a "Strojárske meradlá v zbierkovom fonde STM" a publikácie z úlohy ukončenej v roku 2020: "Remorkér Šturec" (vid' edičná činnosť).

Kabinet pre DVaT pri STM v súvislosti s organizáciou vedeckovýskumnej činnosti zasadal 27. 10. 2020

Publikačná činnosť pracovníkov múzea v roku 2020

Katalógy a ich náklad

KLÍMA, Ladislav: **Čaro bakelitu. Katalóg.** Slovenské technické múzeum, Košice 2020, 141 s., ISBN: 978-80-973503-2-1, náklad 500 ks.
 BENKO, Erik: **Strojárske meradlá v zbierkach STM.** Slovenské technické múzeum, Košice 2020, 79 s., ISBN: 978-80-973503-4-5, náklad 100 ks.
 LOBODOVÁ, Dagmar– JAHODOVÁ, Monika: **Objekty železiarskej výroby na východnom Slovensku - Abov, Zemplín.** Slovenské technické múzeum, Košice, STM 2020, 102 s., ISBN 978-80-973503-3-8, náklad 300 ks.
 GODUŠ, Martin: **Remorkér Šturec huteľná národná kultúrna pamiatka.** Slovenské technické múzeum, Košice 2020, 127 s., ISBN: 978-80-973503-5-2, náklad 500 ks.

Články v odbornej tlači

- TIŠLIAR, Pavol – KAČÍREK, Luboš – JANTO, Juraj: History and memory of hospital sites on the example of the "old" hospital in Topoľčany. In: Muzeológia a kultúrne dedičstvo. Roč. 8, č. 1 (2020), s. 31-45. Perc. podiel: 33 %.
- KAČÍREK, Luboš – TIŠLIAR, Pavol: Slovenské múzejníctvo v medzivojnovom období, možnosti a východiská rozvoja. Museologica Brunensia, 9, 2020, č. 1, s. 4-13. Perc. podiel: 50 %.
- KAČÍREK, Luboš: Bratislavský učiteľ Eduard Krajňák v národnom hnutí na prelome 19. a 20. storočia. In: Sláva šľachetným 6: učiteľ je okno do sveta a života: Roč. 6.: 1. vyd. ISBN 978-8097-2016-7-8. Liptovský Mikuláš: Spolok Martina Rázusa, 2020. s. 155-179.
- ŠULLOVÁ, Zuzana: Pravdivo o nepravých zuboch. Pamiatky a múzeá, 69, 2020, č.3, s. 25-27.
- ŠULLOVÁ, Zuzana: Ladislav Klíma. Čaro bakelitu. Katalóg. Múzeum, 66, 2020, č. 3, s. 65-67.
- ONDREJÁK, Peter: Motor DV-2 vrchol strojárskych výroby na Slovensku. Múzeum, 66, 2020, č. 3, s. 24-26.

Popularizačné články

- ONDREJÁK, Peter: Nanchang Q-5A Qiangchi atómový nosič. In.: Flying Revue-Aviation magazine published by Galileo Training s.r.o., Czech Republic, č. 1/2020, ISSN 1802-9027, s. 64-68.
- ONDREJÁK, Peter: Motor pre Super Albatros. In.: Flying Revue-Aviation magazine published by Galileo Training s.r.o., Czech Republic, č.6/2020, ISSN 1802-9027, s. 35-39.
- KAČÍREK, Luboš: Slovensko na pravom brehu Dunaja obsadenie Petržalky 14. augusta 1919. In: Historická revue. Roč. 31, č. 6 (2020), s. 26-29.
- KAČÍREK, Luboš: Múzeá v Bratislave. In: Moja Bratislava. Bratislava: Magistrát hlavného mesta SR Bratislava a Centrum ďalšieho vzdelávania Univerzity Komenského v Bratislave, 2020, s. 83-94.

Kapitoly z vedeckej monografie:

- KAČÍREK, Luboš: Bratislavský učiteľ Eduard Krajňák v národnom hnutí na prelome 19. a 20. storočia. In.: Sláva šľachetným VI. Učiteľ je okno do sveta a života. Liptovský Mikuláš 2020 s. 155-179.
- KAČÍREK, Luboš: Osobná pozostalosť Jozefa Gregora-Tajovského z obdobia prvej svetovej vojny - chronológia, témy, možnosti ich využitia. In.: Hupko, D.: Janko Jesenský a Jozef Gregor Tajovský: pramene - dimenzie - reflexie. Zborník z rovnomennej konferencie, ktorá sa uskutočnila 17. októbra 2019 v Múzeu mesta Bratislavy. Bratislava 2019, s. 67 – 77. ISBN 978-80-896364-44-0.

Recenzie

- ŠULLOVÁ, Z.: Klíma, Ladislav: Čaro bakelitu. Katalóg. (interná recenzia)
- ONDREJÁK, P.: Ľukot, Manfred: Spálené krídla Košíc – Košické letecké nehody a katastrofy. (interná recenzia)
- HÁJEK, M.: Benko, Erik: Strojárske meradlá v zbierkach STM. (interná recenzia)
- LOBODOVÁ, D.: Drozd, Peter: Elektro všade okolo nás. (interná recenzia)
- KAČÍREK, E.: Zborník – Golian, Ján – Molda, Rastislav (zost.): (Ne)obyčajný život novinára, 2020.
- KAČÍREK, E.: Zborník SNM – História, roč. CX, 2019.
- KAČÍREK, E.: Recenzia na výstavu „Na okraji záujmu“. In: Múzeum, roč. 66, 2020, č. 4, s. 60-61.
- KAČÍREK, E.: Revolúcia: nežná & digitálna. Zborník z konferencie. Bratislava: Slovenské národné múzeum Bratislava – Historické múzeum, 2019, 198 s., 5 ns

Rukopisy (k 31. 12. 2020 nepublikované príspevky)

- ONDREJÁK, Peter: Biela 13. (pre Flying Revue)
- ONDREJÁK, P.: Vplyv uloženia zbierkových predmetov na tvorbu korózie a príklady reštaurovania
- KLÍMA, L.: Kabinet kuriozít v Múzeu dopravy
- ĎURICOVÁ, M.: Krehké, a predsa pevné (pre časopis Múzeum)
- KAČÍREK, Luboš: Osobná pozostalosť Jozefa Gregora Tajovského a Hany Gregorovej v Múzeu mesta Bratislavy. In: Hupko, Daniel (ed.): Janko Jesenský a Jozef Gregor Tajovský: pramene – dimenzie – reflexia. Bratislava : Múzeum mesta Bratislavy, 2020, s. 67 – 77.
- KAČÍREK, Luboš: Bratislavské výtvarné stopy Zuzky Medvedovej (1897 – 1985), 10 normostrán, Rumunsko, Nadlak
- KAČÍREK, Luboš: Slováci v Maďarsku na stránkach slovenskej tlače v kontexte výmeny obyvateľstva v rokoch 1946 – 1947, 10 normostrán, Maďarsko, Békešská Čaba
- LOBODOVÁ, Dagmar: Béla Barlai, Neuhertz 150. výročie narodenia významného železiarskeho špecialistu (Múzejné noviny STM)
- FRIEDRICHOVÁ, Anastázia: ČARO CESTOVANIA V NOCI Výnimočná výstava lôžkových a salónnych vozňov s nádychom nostalgie (Múzejné noviny STM)
- GODUŠ, Martin – PIŠ, Erich: Deň otvorených dverí 2019 (Múzejné noviny STM)
- DROZD, Peter: Henschel Hs 293 Sieťová časť s regulátorom napätia (Múzejné noviny STM)
- KLÍMA, Ladislav: Kabinet kuriozít v Múzeu dopravy (Múzejné noviny STM)
- POPPOCKÁ, Jana: Múzejná pedagogika (Múzejné noviny STM)
- JAHODOVÁ, Monika – LOBODOVÁ, Dagmar: Publikácia „Objekty železiarskej výroby na východnom Slovensku – Abov, Zemplín“ (Múzejné noviny STM)
- SEMANOVÁ, Magdaléna: Skvosty v zbierkovom fonde (Múzejné noviny STM)
- LOBODOVÁ, Dagmar: Unikáty v zbierkovom fonde STM „Cechová kniha výrobcov nožov v Štôse“ (Múzejné noviny STM)
- ĎURICOVÁ, Martina: Zaujímavosti z histórie kyvadiel (Múzejné noviny STM)
- MOLČAMOVI, Vladimír: Soľnobanský toliar (Múzejné noviny STM)
- MOLČAMOVI, Vladimír: Vianoce v múzeu (Múzejné noviny STM)
- NIŽNÍKOVÁ, Lucia: Bes z rúšok alebo pandemický plán lektorského tímu (Múzejné noviny STM)
- BALÁŽ, Ivan: Základom múzea sú zbierkové predmety. Rozhovor so Zuzanou Šullovou, riaditeľkou STM (Múzejné noviny STM)
- BALÁŽ, Ivan: „Múzeum pod rúškom“ Editoriál (Múzejné noviny STM)

Odborná metodická činnosť

Aktivita plánovaného odborného podujatia v spolupráci s Technickým múzeom v Brne a Metodickým centrom konzervácie Brno "Kov–Drevo–Sklo II" zameraného na odborné ošetrovanie zbierkových predmetov a určeného pre kurátorov, kustódov, konzervátorov a reštaurátorov slovenských múzeí plánovaná v októbri 2020 bola z dôvodu protipandemických opatrení zrušená. V súlade s poslaním STM boli v hodnotenom období odbornými pracovníkmi poskytované konzultácie múzejným aj nemúzejným inštitúciám

a súkromným osobám v rôznych otázkach súvisiacich najmä s identifikáciou, ochranou a sprístupňovaním technického kultúrneho dedičstva.

Konzultačná a poradenská činnosť v roku 2020

Zodpovedný	Ziadateľ	Téma	Počet konzultácií
Klíma, L.	Fakulta umení TUKE	oponenský posudok diplomovej práce	3
Klíma, L.; Benko, E.	ANTIK ARTS, s. r. o.	historické sane, reštaurovanie predmetu	2
Đuricová, M.	BBSK, odd. správy majetku	výstavný projekt pre obec Revúca	2
Lobodová, D.	FO	hutníctvo Horehronie od r. 1824	2
Takáč, P.	Múzeum M. T. Konkolyho	aktinometria a produkty Srb & Štys	3
Takáč, P.	obec Poráč	podporné stanovisko k zámeru projektu "Bane na konci sveta"	2
Takáč, P.	Národné technické múzeum Praha	produkty Meopta n. p. v ZF STM	2
Takáč, P.	Umeleckopriemyselné múzeum Praha	mapy S. Mikovíni v ZF STM	2
Semanová, M.	Umeleckopriemyselné múzeum Praha	slnečné hodiny	3
Semanová, M.	FO	konzultácie k diplomovej práci: Slnečné hodiny na Slovensku	2
Semanová, M.	Vatikánske observatórium v Arizone	poskytnutie informácií o Hornusovej kométe, vedecká práca	2
Đuricová, M.	Banskobystrický samosprávny kraj	selekcia zbierkových predmetov k téme Let balónom	2
Lobodová, D.	Banický spolok Spiš	podmienky inštalácie zbierkového predmetu v exteriéri	2
Lobodová, D.	FO	Horehronie, Polomka miestna časť Hámor, Hutníctvo v Hámri 1824 – 2018	2
Takáč, P.	Národní technické muzeum Praha	poskytnutie fotodokumentácie ZP STM k téme Meopta	2
Takáč, P.	KPÚ Košice	zhodnotenie portálu Dénes Drnava	1
Lobodová, D.	Východoslovenské múzeum v Košiciach	konzultácie k pripravovanej výstave "Zbrana a zbroj doby bronzovej" v kontexte zbierkových predmetov STM	3
Lobodová, D.	Stredoslovenská galéria v B. Bystrici	informácie a dokumentácia k zbierkovému predmetu "Model medeného hámra" pre výstavu	1
Lobodová, D.	KPÚ Košice	Drnavská železiareň, podklady pre vyhlásenie objektu za NKP	2
Lobodová, D.	RTVS, Banská Bystrica	konzultácie k dokumentárnej sérii o spustnutých priemyselných pamiatkach "Tiene ruín", Františkova huta pri Podbieli	1
Lobodová, D.	www.regiongemer.sk	poskytnutá dokumentácia k propagácii NKP Huta Karol	1
Lobodová, D.	Slovenská železná cesta, o. z.	informácie k lokalitám železnej cesty	10
Klíma, L.; Ondreják, P.	FO	konzultácie k projektu vyzdvihnutia lietadla La-5FN zostrelého koncom 2. sv. vojny v katastri obce Juskova Vôľa, archeologický výskum	2
Klíma, L.	Literárny archív Slovenskej národnej knižnice	konzultácie k reštaurovaniu fonografu Edison Standard-Phonograph	1
Klíma, L.	Obec Velká Štáhlé v Českej republike	záchrana historickej mláťačky obilia zn. Ed. Löhner & Sohn Gross	1
Klíma, L.	FO	identifikácia čističky obilia zn. Kühne E. (1856), Moson	2
Klíma, L.	FO	konzultácie pre zámer zachovania mlyna v Hostoviciach, okr. Snina	1
Drozd, P.	FO	evidencia a kategorizácia elektrotechnických predmetov pre pripravované múzeum v Prievidzi	4
Jahodová, M.	Východoslovenská galéria v Košiciach	poradenstvo k predmetu „báňa“, z otvorenia schránky z Urbanovej veže 20. 12. 1967	2
Majerník, M.	Východoslovenská galéria v Košiciach	informácie k zbierke historických hodín z kláštora premonštrátov v Jasove	5
Jahodová, M.	Múzeum ľudovej umeleckej výroby v Stupave	selekcia ZP v zbierke kováčstva STM k výstave „Z ohňa zrodené“	2
Šullová, Z.	Zemplínske múzeum v Michalovciach	odborná správa zbierkových predmetov	10
Šullová, Z.	Múzeum na čiare, o. z.	zakladanie múzejných zariadení a zriaďovacia dokumentácia	8
Šullová, Z.	Múzeum Parkan v Štúrove	starostlivosť o predmety kultúrnej hodnoty, podmienky a príprava registrácie múzejného zariadenia	10
Jajcaj, M.	FO	diplomová práca: vývoj textilných materiálov používaných vo vozidlách verejnej hromadnej dopravy na území SR	1
Jajcaj, M.	redakcia českého portálu iDnes.cz	história automobilov vyrobených v podniku Bratislavské automobilové závody (BAZ)	2

Vzdelávacia činnosť

Účasť na odborných podujatiach je obsahom nižšieho prehľadu.

Aktívna účasť na podujatiach v roku 2020

Zamestnanec	Spracovaná tematika Názov príspevku / prezentácie	Odborné podujatie Názov podujatia, miesto konania, termín konania
Kačírek, L.	Slováci v Maďarsku na stránkach slovenskej tlače v kontexte výmeny obyvateľstva v rokoch 1946 – 1947	Výskum Slovákov v Maďarsku v interdisciplinárnom kontexte, Békešská Čaba, Maďarsko, 13. – 14. 2. 2020
Kačírek, Ľuboš	Úvod do muzeológie	Kurz múzejnej pedagogiky, BA, SNM, 21. 9. 2020
Kačírek, Ľuboš	Bratislavský učiteľ Eduard Krajčák v národnom hnutí na prelome 19. a 20. storočia	Konferencia – Sláva šľachetným, Liptovský Mikuláš, 19. 9. 2020
Kačírek, Ľuboš	Možnosti rozvoja múzejnej pedagogiky v STM-Múzeu dopravy v Bratislave	Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci IV., Brno, Muzeum Brněnska, 12. 10. 2020, online

Pasívna účasť na odborných podujatiach v roku 2020

Zamestnanec	Názov	Miesto, Termín
Klíma, L.	Obrázky prvorepublikových Košíc – politické a spoločenské udalosti (uvedenie knihy)	Košice, Východoslovenské múzeum, 23. 1. 2020
Ondreják, P.	Slovensko a prvá svetová vojna (konferencia)	Košice, Verejná knižnica J. Bocatia, 25. 2. 2020
Jajčaj, M.	Školenie ku katalogizačnému modulu ESEZ 4G	Bratislava, SNM, 22. 9. 2020
Janitor, I.	Kurz múzejnej pedagogiky	SNM Bratislava, 21. 9. 2020 – 25. 5. 2021
Poprocká, J.	Kurz múzejnej pedagogiky	SNM Bratislava, 21. 9. 2020 – 25. 5. 2021

Pedagogickej činnosti sa venovali 4 zamestnanci:

Ing. Ladislav Klíma / Fakulta umení Technickej univerzity Košice / dejiny dizajnu (počet hodín: 36)

doc. Mgr. Ľuboš Kačírek, PhD. / Filozofická fakulta Univerzity Komenského Bratislava / Muzeológia a kultúrne dedičstvo (počet hodín: 85)

Ing. Miroslav Hájek / Letecká fakulta Technickej univerzity Košice Katedra leteckého inžinierstva / teória a prax technik údržby podľa EASA Modul 7 (počet hodín: 40)

Alojz Šivecký / Letecká fakulta Technickej univerzity Košice Katedra leteckého inžinierstva / teória a prax technik údržby podľa EASA Modul 7 (praktická výučba; počet hodín: 40)

Ostatná odborná činnosť

STM je členom Stredoeurópskej únie technických múzeí (MUT), v Medzinárodnej rade múzeí (ICOM) je zastúpené individuálnym členstvom, Slovenského distribuovaného múzea počítačov pri SAV, Slovenskej železnej cesty.

Zamestnanci STM naďalej aktívne pôsobili v poradných orgánoch a odborných komisiách iných inštitúcií: Múzejná a galerijná rada; Komisia na tvorbu zbierok – Spišské múzeum v Sp. N. Vsi, Lesy SR-Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene; hodnotiacia komisie FPU; hodnotiacia komisia súťaže Etudy z dreva (LaDM Zvolen); redakčná rada časopisu Múzeum (SNM); redakčná rada časopisu Muzeológia a kultúrne dedičstvo (fIF UK v Bratislave); redakčná rada časopisu Príspevky za novejšiu zgodovinu (Inštitut za novejšiu zgodovinu, Ľubľana, Slovinsko); Predstavenstvo Zväzu múzeí na Slovensku; Komisia pre zbierky dejín techniky ZMS; Odborná komisia pre odborné múzejné činnosti ZMS; OZ Banícky spolok Spiš; Dozorná rada Slovenská železná cesta; Komisia pre pamätihodností mesta Košice, Oblastná organizácia cestovného ruchu región Spiš, ai.

EDIČNÁ ČINNOSŤ

Názov	Rozsah	Jazyk	Náklad	Druh titulu	Zodpovednosť
Čaro bakelitu. Katalóg. ISBN 978-80-973503-2-1	141	SK	500	katalóg rozšírený	Klíma, L.
STM – Múzeum Solivar Anna Gajová – Jubilejná		SK	50	plagát	Duchoň, M.
100 rokov lodiarstva v Československu	1	SK	10	plagát	ÚMPaS
100 rokov lodiarstva v Československu	1	SK	3	citylight	ÚMPaS
Papierová regata	1	SK	2	citylight	ÚMPaS
Papierová regata	1	SK	2	plagát	ÚMPaS
Papierová regata	1	SK	50	plagát	ÚMPaS
Papierová regata	1	SK	600	leták	ÚMPaS
Papierová regata (samolepka)	1	SK	200	propagačná drobná tlač	ÚMPaS
Papierová regata (lodný lístok)	1	SK	200	propagačná drobná tlač	ÚMPaS
Podporne remeslá	1	SK	2	Citylight veľkoformátová tlač	ÚMPaS
Spomienky na biele opojenie	1	SK	1	Citylight veľkoformátová tlač	ÚMPaS
Kultúrny informátor – Elektronický spravodajca STM	5	SK	9 x	On-line	ÚMPaS, Baláz, Nižníková, Veselý

Názov	Rozsah	Jazyk	Náklad	Druh titulu	Zodpovednosť
Pohľad cez sklo	1	SK	2	Citylight veľkoformátová tlač	ÚMPaS
Pohľad cez sklo	1	SK	6	plagát	ÚMPaS
Czech innovation expo	1	SK	2	Citylight veľkoformátová tlač	ÚMPaS
Czech innovation expo	1	SK	6	plagát	ÚMPaS
Czech innovation expo	1	SK	200	leták	ÚMPaS
Czech innovation expo	2	SK/EN	2	Veľkoformátové panely	ÚMPaS
Czech innovation expo	1	SK	1	Veľkoformátový banner na fasádu	ÚMPaS
Armáda v povstaní	1	SK	2	Citylight veľkoformátová tlač	ÚMPaS
Armáda v povstaní	1	SK	8	plagát	ÚMPaS
Vianoce v múzeu	1	SK	50	plagát	Duchoň, M.
Strojárske meradlá v zbierkach STM ISBN: 978-80-973503-4-5	79	SK	100	katalóg rozšírený	Benko, E.
Objekty železiarskej výroby na východnom Slovensku – Abov, Zemplín ISBN 978-80-973503-3-8	102	SK	300	odborná knižná publikácia	Lobodová, D.; Jahodová, M.
Remorkér Šturec hnutelná národná kultúrna pamiatka ISBN: 978-80-973503-5-2	127	SK	500	odborná knižná publikácia	Goduš, M.

EXPOZIČNÁ A VÝSTAVNÁ ČINNOSŤ

Expozičná činnosť

Celkovo STM a jeho pobočky sprístupňovali v hodnotenom období 31 expozícií, z toho 1 špecializovanú interaktívnu expozíciu – Vedecko-technické centrum pre deti a mládež. V súvislosti s dodržiavaním protipandemických opatrení na zamedzenie šírenia Covid-19 boli všetky priestory pre verejnosť uzatvorené od 13. 3. 2020 do 11. 5. 2020, Múzeum letectva a Kaštieľ Budimír do 19. 5. 2020, vysunutá expozícia História baníctva na Spiši v Spišskej Novej Vsi až do jej zrušenia 31. 10. 2020, a opäť po zhoršení pandemickej situácie boli postupne podľa povahy (interaktívne zóny a pod.) uzatvárané pobočky STM od 24. 10. do 19.11., od 19. 12. do 31. 12. 2020.

V roku 2020 múzeum pokračovalo v zámere postupného budovania expozície s témou skladovanie a distribúcia soli v rekonštruovanom objekte Sklad soli v NKP Solivar v Prešove. V nadväznosti na roky 2018 a 2019, kedy STM z bežného rozpočtu riešilo osvetlenie expozičných priestorov a výstavných priestorov v objekte Skladu soli, v roku 2019 boli pre expozíciu zabezpečené repliky ďalších predmetov dokladajúce tematiku, ktoré už nie je možné získať v autentickom originálnom stave (Sklad soli zhorel v roku 1986). V medziach možností boli realizované drobné zásahy v danej rozpracovanej expozícii i v súvisiacej výstave "Nový solivar prezident Masaryk" v priľahlom priestore komory Skladu soli. Prioritný projekt, a teda finančný príspevok na dokončenie expozície nebol zriaďovateľom schválený. Múzeum teda intenzívne hľadalo iné možnosti finančného vykrytia komplexného dokončenia expozície. STM podalo v rámci Interreg PL-SK projekt "Kultúrne dedičstvo Solivaru a Krosna v jedinečných tradíciách", v rámci ktorého počíta s aktivitou finálneho dokončenia predmetnej expozície v roku 2021. V hodnotenom období bol tiež rozpracovaný zámer exteriérovej prezentácie tematiky dopravy soli v Solivare, symbolickú diorámu STM v priebehu roka 2021 zrealizuje pri objekte Skladu soli.

Od roku 2019 je pozastavená realizácia expozície Československé letectvo v STM-Múzeu letectva v Košiciach na ploche 600 m² (1. etapa podporená MK SR v roku 2018 sumou 25 000 Eur), bola prerušená z dôvodu nepodporovania v rámci prioritných projektov MK SR v roku 2019, tiež v roku 2020. Na rok 2021 z dôvodov ekonomickej krízy STM nebude STM žiadať od MK SR finančnú podporu tohto projektu.

V rámci podporeného prioritného projektu "Elektrotechnika – komplexná reinkštalácia expozície I. etapa" boli z dôvodu poníženia schválenej sumy realizované len vybrané aktivity, konkrétne rekonštrukcia osvetlenia a výtvarné riešenie a vizualizácia expozície.

V hodnotenom období bola dokončená reinkštalácia Hracieho kabinetu Fyziky, ktorú realizovali odborní zamestnanci STM svojpomocne. Hrací kabinet súvisí s expozíciou Z dejín fyziky na Slovensku.

Opakované uzatvorenie múzeí pre verejnosť počas roka STM využilo na viacero menších úprav expozícií, pričom najzásadnejšie boli realizované v STM-Múzeu dopravy v Bratislave (expozície k cestnej doprave), STM-Múzeu letectva v Košiciach (Cestná doprava II., Počiatky letectva do roku 1945) a STM-Múzeu Solivar v Prešove (Skladovanie a distribúcia soli).

K 31. 10. 2020 STM zrušilo expozíciu História baníctva na Spiši, ktorú prevádzkovalo od 1. 11. 2011 v prenajatých priestoroch Multifunkčného energetického a banického centra vo vlastníctve mesta Spišská Nová Ves. Expozíciu však STM ponechalo v daných priestoroch v nezmenenom stave ako výpožičku Baníckemu spolku Spiš, ktorý v ďalšom prevádzkovaní danej expozície podporilo mesto Spišská Nová Ves.

Názov expozície	Adresa	Plocha (m ²)	Rok
Baníctvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	260	1965
Umelecké kováčstvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	67	1965
Dejiny ťažby a výroby soli v Solivare	NKP Solivar, 080 05 Prešov - Solivar expozícia v objekte Varňa František	1 948	1973 2001
Historické hodiny	Kaštieľ Budimír, 044 43 Budimír 6	96	1990
Oznamovacia elektrotechnika Záznam a reprodukcia zvuku a obrazu	Hlavná 88, 040 01 Košice	187	1992
Písacie stroje	Hlavná 88, 040 01 Košice	228	1993
Úžitkové a umelecké predmety z kovov	Hlavná 88, 040 01 Košice	80	1994
Z dejín fyziky na Slovensku	Hlavná 88, 040 01 Košice	125	1995
Zlatý vek dopravy na cestách i koľajniciach	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	2 760	1999
Astronómia	Hlavná 88, 040 01 Košice	140	2000
Vývoj železničnej techniky na Slovensku	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	477	2000
Vývoj letectva a leteckej techniky po roku 1945	Letisko Košice, 041 75 Košice	640	2003
Míľniky slovenského motorizmu v II. pol. 20. stor.	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	1 440	2002
Vývoj zabezpečovacej železničnej techniky	Šancová 1/A, 811 05 Bratislava	953	2002
Galéria lietadiel	Letisko Košice, 041 75 Košice	3 600	2006
Letecká prístrojová technika	Letisko Košice, 041 75 Košice	640	2006
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej	Štóska 16, 044 25 Medzev	300	2007
Letecké konštrukcie	Letisko Košice, 041 75 Košice	645	2008
Sieť elektrických výbojov	Hlavná 88, 040 01 Košice	150	2008
Expozícia cestnej dopravy	Letisko Košice, 041 75 Košice	600	2008
Energetické oddelenie Aurela Stodolu	Hlavná 88, 040 01 Košice	120	2009
Fotografická a kinematografická technika	Petzvalova 3, 059 01 Spišská Belá	166	2009
Vývoj geodetickej techniky a kartografie	Hlavná 88, 040 01 Košice	205	2009
Expozícia cestnej dopravy II	Letisko Košice, 041 75 Košice	400	2009
Hutníctvo	Hlavná 88, 040 01 Košice	115	2010
Medzevské hámorníctvo	Hámor v Medzeve	120	2010
Metalurgia v 19. a 20. storočí	Hlavná 88, 040 01 Košice	50	2011
História baníctva na Spiši (zrušená 31. 10. 2020)	MEBAC, Nábr. Hornádu 14, 052 01 Spiš. N. Ves	198	2011
Počiatky letectva do roku 1945	Letisko Košice, 041 75 Košice	645	2013
Vedecko-technické centrum pre deti a mládež	Hlavná 88, 040 01 Košice	2 000	2013
Pravdivo o nepravých zuboch. Od remeselníka k dentistovi a zubnému technikovi.	Hlavná 88, 040 01 Košice	100	2019

Celkový počet expozícií: 31
nové expozície: 0
zrušené expozície: 1

Špecializovaná interaktívna expozícia Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (VTC)

Činnosť Vedecko-technického centra pre deti a mládež v roku 2020 ovplyvnila pandémia ochorenia Covid-19 v porovnaní s klasickými expozíciami viac, keďže ide o výhradne interaktívnu špecializovanú expozíciu. Uzavretie VTC (od 10.3. do 2.6., od 24. 10. do 19.11., od 19. 12. do 31. 12. 2020) a s tým spojená absencia najmä školských skupín sa podpísali na poklese návštevnosti oproti rovnakému obdobiu v roku 2019 o vyše 72 %.

Z plánovaných sprievodných podujatí vo VTC boli zrealizované 3 podujatia: Mysli technicky, Zoom na optické klamy a ilúzie, Optické klamy hravo, ktoré sa podieľali na celkovej návštevnosti VTC 28 %-ami. Aj napriek značnej opotrebovanosti je VTC obľúbené, čo sa prejavuje najmä vysokým záujmom školských skupín a rodín s deťmi. V procese prípravy je projekt zriadenie „Múzejného kabinetu“ v časti piestorov VTC, ktorý by významne skvalitnil realizáciu vzdelávacích i špecializovaných múzejných programov v rámci práce so žiakmi a študentami základných a stredných škôl v tomto zariadení STM.

Osobitne spomenieme aj v rámci VTC realizované špecializované programy pre zdravotne znevýhodnených návštevníkov v súvislosti s plnením Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím.

Celková návštevnosť interaktívnej expozície VTC v roku 2020	Návštevnosť	z toho		Výnos (Eur)
		neplatiaci	do 18 rokov	
VTC	4 257*	907	2 600	6 803
z toho sprievodné podujatia	725**			

*zarátané v návštevnosti expozícií a výstav STM

**zarátané v sumári návštevnosti sprievodných podujatí STM

Spríevodné podujatia vo VTC v roku 2020	Stručný popis podujatia	Termín realizácie	Návštevnosť	Cieľová skupina
Mysli technicky	Prvá nedeľa v mesiaci je sprístupnené VTC verejnosti, aby si bezplatne vyskúšala svoje technické myslenie v praxi.	5. 1., 2. 2., 1. 3., 7. 6., 2. 8., 6. 9., 4. 10., 6. 12.	546	široká verejnosť, rodiny s deťmi
Zoom na optické klamy	Podujatie pre školské skupiny zamerané na optické klamy a ilúzie.	27. 2., 5. 3., 7. 7., 16. 7., 30. 7., 9. 10	157	ZŠ, SŠ
Optické klamy hravo	Podujatie pre návštevníkov so zdravotným znevýhodnením.	20. 2., 10.9.	22	ZŤP
Spolu návštevnosť sprievodných podujatí realizovaných vo VTC:			725	
Podiel sprievodných podujatí na celkovej návštevnosti VTC v roku 2020:				17 %
Podiel VTC na celkovej návštevnosti STM (expoziície, výstavy, Planetárium), Hlavná ul. Košice v roku 2020:				32 %

Výstavná činnosť

STM vo vlastných výstavných priestoroch prezentovalo v roku 2020 celkovo 24 výstav, z toho 5 vlastných (z nich 3 pokračovanie z prechádzajúceho obdobia), 2 výstavy v spolupráci, 14 prevzatých a 3 dovezené zo zahraničia (z nich 1 pokračovanie z r. 2019). V cudzích výstavných priestoroch bola prezentovaná 1 výstava (pokračovanie z roku 2019).

V sídle STM bola v náhradnom termíne po uvoľnení opatrení Covid-19 k 2. 6. 2020 sprístupnená reínštalovaná výstava "100 rokov lodiarstva v Československu", ktorú STM prvýkrát prezentovalo k 100-ročnici Československa v STM-Múzeu dopravy v Bratislave v roku 2018, následne v roku 2019 v Podunajskom múzeu v Komárne, odkiaľ sa presunula na prezentáciu do Košíc. Z výberu najnovších prírastkov do zbierkového fondu STM z roku 2019 bola inštalovaná upútavka k termínu konania verejného odpočtu v sídle STM v termíne 16. 6. – 18. 6. 2020. Záverom roka bola realizovaná inštalácia modelov dopravných prostriedkov zo zbierok STM v Múzeu dopravy v Bratislave.

Výstavná činnosť STM, podobne ako drvivá väčšina ostatných činnosti STM, bola výrazne limitovaná platnými obmedzeniami, najmä plošným zatvorením múzeí spolu so zákazom organizovať kultúrne podujatia. Všetky výstavy, sprístupnené po 10. marci 2020, sa konali bez vernisáží. Napriek tomu sme, najmä vďaka cieľovým mediálnym výstupom a zvýšenej aktivite na sociálnych sieťach, v čo možno najväčšej miere priblížili širokej verejnosti zrealizované výstavné projekty STM.

	Názov výstavy	Autori	Miesto inštalácie	Trvanie	Pôvodnosť	Plocha v m ²	Katalóg
1.	Extrapolácie 2019	TUKE Košice, UPJŠ Košice, Slovenská infromatická spoločnosť	Košice, STM, Hlavná 88	do 29. 1. 2020	v spolupráci	156	nie
2.	1989 Zamatová revolúcia – koniec totalitného režimu v Československu	Český spolok na Slovensku, Český spolok v Košiciach, České centrum v Bratislave	Košice, STM, Hlavná 88	do 15. 1. 2020	prevzatá	149	nie
3.	Žena, koláž, AsamBaláž	Dušan Š. Baláž	Košice, STM, Hlavná 88	8. 2. – 8. 3. 2020	prevzatá	156	nie
4.	Remeslo má zlaté dno	SOŠ Technická Košice	Košice, STM, Hlavná 88	27. 2. – 9. 3. 2020	prevzatá	104	nie
5.	Pohľad cez sklo	Klára Samuelisová	Košice, STM, Hlavná 88	14. 5. – 31. 8. 2020	prevzatá	104	nie
6.	Akvarelová nálada	Natália Studenková	Košice, STM, Hlavná 88	20. 5. – 21. 6. 2020	prevzatá	149	nie
7.	100 rokov lodiarstva v Československu	M. Goduš, STM Múzeum dopravy v Bratislave	Košice, STM, Hlavná 88	2. 6. – 31. 12. 2020	vlastná, reínštalácia	156	áno
8.	Spomienka na biele opojenie	SOŠV – Slovenské olympijské a športové múzeum	Košice, STM, Hlavná 88	26. 6. – 15. 11. 2020	prevzatá	83	nie
9.	Czech innovation expo	Český spolok na Slovensku, Český spolok v Košiciach a České centrum v Bratislave	Košice, STM, Hlavná 88	1. 10. – 10. 1. 2021	prevzatá	104	nie
10.	Armáda v povstaní	Múzeum SNP Banská Bystrica	Košice, STM, Hlavná 88	25. 11. – 4. 7. 2021	prevzatá	149	nie

	Názov výstavy	Autori	Miesto inštalácie	Trvanie	Pôvodnosť	Plocha v m ²	Katalóg
		a Vojenský historický ústav Bratislava, (Bystrický – Uhrín).					
11.	Dr. Štefan Butkovič, CSc.	Jaremová, D.	Prešov, STM-Múzeum Solivar	do 31. 12. 2020	vlastná, repríza	20	nie
12.	Nový solivar prezident Masaryk	Duchoň, M.	Prešov, STM-Múzeum Solivar	trvá	vlastná, repríza	100	nie
13.	Soľ na svete vo fotografii	kol. autorov Poľsko	Prešov, STM-Múzeum Solivar	do 15.3.2020	dovezená	100	nie
14.	Anna Gajová – Jubilejná	Anna Gajová	Prešov, STM-Múzeum Solivar	do 10.1.2020	prevzatá	100	nie
15.	Múzeum Żup Krakowskich Wieliczka	kol. autorov Poľsko	Prešov, STM-Múzeum Solivar	25. 9. 2020 – trvá	dovezená	100	nie
16.	Soľnobanská čipka	PaedDr. Jana Frajkorová	Prešov, STM-Múzeum Solivar	17.12. 2020 – trvá	prevzatá	100	nie
17.	Čaro bakelitu	Ing. Klíma	Bratislava, STM-Múzeum dopravy	24. 10. 2019 – trvá	vlastná, repríza	800	áno
18.	Čaro cestovania	Firma Wagon Service	Bratislava, STM-Múzeum dopravy	25. – 26. 1. 2020	prevzatá	1000	áno
19.	Výstava RC modelov dopravných prostriedkov	Peter Kubička	Bratislava, STM-Múzeum dopravy	8. 9. – 29. 11.	prevzatá	4 vitríny	nie
20.	Rozlúčka s parou	Alexander Molnár	Bratislava, STM-Múzeum dopravy	11. 9. – 30. 12.	prevzatá	100	áno
21.	Modely dopravných prostriedkov zo zbierok STM-MD	M. Goduš a M. Jajcaj	Bratislava, STM-Múzeum dopravy	10. 12. – trvá	vlastná	4 vitríny	nie
22.	Retro opäť v móde	Dana Rosová	Sp. N. Ves, MEBC, vysunutá expozícia STM	do 31. 1. 2020	v spolupráci	62	nie
23.	25 rokov spolu – ČSR a Podkarpatská Rus a jej vplyv na Spiš	David Hubený Česká republika	Sp. N. Ves, MEBC, vysunutá expozícia STM	11. 2. – 30. 6. 2020	dovezená	62	nie
24.	Moje báby	Mária Surkošová	STM –Kaštieľ Budimír	1.7. – 15.10.2020	prevzatá	30	nie
25.	100 rokov lodiarstva v Československu	M. Goduš	Komárno, Podunajské múzeum	do 22. 2. 2020	vlastná	110	áno

Mobilita zbierok

V hodnotenom období STM prezentovalo v cudzích výstavných priestoroch zbierkové predmety zo svojho zbierkového fondu na vlastných i cudzích prezentačných aktivách, z toho 11 ev. j. zbierkových predmetov bolo v hodnotenom období vyvezených do zahraničia.

V rámci cudzích výstavných projektov a prezentácie realizovanej v spolupráci STM, eviduje vydané výpožičky a nájmy pre inštitúcie: Národní muzeum Praha, SNM-Múzeum SNR Myjava, Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi, VHÚ Bratislava, Klub vojenskej histórie TEKOV Starý Tekov, SNM-Historické múzeum Bratislava, RTVS Bratislava, Mestská časť Ťahanovce Košice, Technická univerzita Košice, Výpočtové stredisko SAV Bratislava, Aeroklub Košice, Obec Zemplínske Hámre, SÚH Hurbanovo, Mestské kultúrne stredisko Moldava nad Bodvou, Dobrovoľný hasičský zbor Martin-Priekopa, Mestský úrad Tisovec, Banický spolok Spiš.

SPRIEVODNÉ PODUJATIA A PODUJATIA OSTATNEJ PREZENTAČNEJ ČINNOSTI

V roku 2020 bolo celkovo v STM vrátane jeho múzeí a pobočiek zrealizovaných 331 sprievodných podujatí výchovno-vzdelávacieho, kultúrno-spoločenského a prezentačného charakteru. Celkovo ich navštívilo 9 325 osôb. Z toho výchovno-vzdelávacie podujatia navštívilo v hodnotenom období 3 295 osôb, čo predstavuje 35,3 % z celkového počtu. Podiel výchovno-vzdelávacích podujatí predstavoval 20 % z celkových podujatí.

Aktivity v tejto oblasti boli zamerané na spestrenie tradičného vzdelávacieho procesu škôl a neformálne vzdelávanie, a to ako pre školské skupiny všetkých vekových kategórií, tak aj dospelých a osobitne aj pre osoby so zdravotným znevýhodnením. Počas úplného uzatvorenia múzeí pre verejnosť komunikačnou platformou stal on-line priestor. Vďaka celomúzejnej spolupráci STM pripravilo pre návštevníkov on-line programy: „Čo robíme keď nerobíme“, zábavno-poučné on-line kvízy: „Odpovede z expozície“ a spustilo program „Víkend v Múzeu“. Na sociálnej sieti Instagram bol vytvorený pravidelný cyklus publikovania kuriozít zo zbierkového fondu STM.

Edukačné aktivity a špecializované tematické lektorované sprievody

V rámci sprievodných aktivít, STM realizuje edukačné aktivity najmä vo forme komentovaných prehliadok v expozíciách, okrem toho boli v hodnotenom období realizované špecializované aktivity pre návštevníkov so zdravotným znevýhodnením. Tradične STM venuje pozornosť programom vo svojom špecializovanom zariadení Planetária.

Vybrané edukačné aktivity a špecializované tematické lektorované sprievody boli v roku 2020 obsahovo inovované. V stálych expozíciách v sídle STM sme sa zameriavali najmä na sprístupňovanie informácií o významných osobnostiach vedy a techniky na Slovensku. K tejto expozícii Pravdivo o nepravých zuboch pribudol i nový špecializovaný program využívajúci haptiku pre návštevníkov s mentálnym znevýhodnením. V expozícii baníctva vznikol nový program „Podme spolu fárať“. Expozíciu záznamovej a oznamovacej elektrotechniky sme sprostredkovali sprievodným programom „Od písacieho stroja k e-mailu“. Vzhľadom na pripravovanú reінštaláciu expozície, bude i tento program v budúcom roku inovovaný. V Sieni elektrických výbojov pribudol zážitkový program „Tresky – blesky, ktorý sa osvedčil najmä v prázdninovej programovej štruktúre.

Noc múzeí 2020

Každoročné podujatie pôvodne plánované v termíne 16. 5. 2020 sa v súvislosti s pandémiou ochorenia Covid-19 konalo v náhradnom termíne 14. 11. 2020. STM však aj v plánovanom májovom termíne realizovalo v online priestore (web a sociálne siete) aktivitu "Pod rúškom noci" ako spomienky na predošlé ročníky Noci múzeí v jednotlivých pobočkách STM.

V náhradnom novembrovom STM realizovalo online noc múzeí vo virtuálnom priestore (web a sociálne siete). Na špeciálne pripravenej webovej stránke www.podruskomnocimuzei.sk mohli návštevníci sledovať fotografie, filmy aj nové virtuálne prehliadky z expozícií STM. Návštevníci sa mohli interaktívne zapájať svojimi postrehmi a fotografiami v komentároch na sociálnych sieťach STM.

Návštevnosť pobočiek a expozícií STM počas prvých nediel' v mesiaci zadarmo															
	Mesiac	1/20	2/20	3/20	4/20	5/20	6/20	7/20	8/20	9/20	10/20	11/20	12/20	Spolu	
STM Košice	deti	32	85	126			47	0	88	44	37	0	20	479	
	dospelí	51	222	195			124	0	134	78	68	0	27	899	
	spolu	83	307	321			171	0	222	122	105	0	47	1 378	
Múzeum letectva v Košiciach	deti						151	0	333	81	0			565	
	dospelí						156	0	345	168	0			669	
	spolu						307	0	678	249	0			1 234	
Kaštieľ v Budimíre	deti	15	12	0			0	13	10	0	15	0	8	73	
	dospelí	19	32	31			0	17	34	26	18	0	16	193	
	spolu	34	44	31			0	30	44	26	33	0	24	266	
Múzeum Solivar v Prešove	deti	7	22	31			24	0	64	26	13	0	1	188	
	dospelí	21	55	51			45	0	139	62	27	0	6	406	
	spolu	28	77	82			69	0	203	88	40	0	7	594	
Múzeum J. M. Petzvala v Sp. Belej	deti	0	0	0			0	0	0	0	0	0	0	0	
	dospelí	0	3	2			4	0	12	14	8	0	0	43	
	spolu	0	3	2			4	0	12	14	8	0	0	43	
Múzeum dopravy v Bratislave	deti	127	189	172			48	0	73	177	50	0	26	862	
	dospelí	237	307	288			108	0	163	283	96	0	32	1 514	
	spolu	364	496	460			156	0	236	460	146	0	58	2 376	
Múzeum kinematografie r. Schusterovej v Medzeve	deti	0	0	0			0	0	10	0	0	0	0	10	
	dospelí	4	3	0			0	0	43	5	2	0	2	59	
	spolu	4	3	0			0	0	53	5	2	0	2	69	
Vysunutá expozícia História baníctva na Spiši, Sp. N. Ves	deti	1	4	0										5	
	dospelí	4	12	26										42	
	spolu	5	16	26										47	
STM celkom														deti	2 182
														dospelí	3 825
														spolu	6 007

Sprievodné programy v Planetáriu

Špecializované zariadenie STM v roku 2020 navštívilo spolu 2 011 osôb, čo je pokles oproti roku 2019 o 67 %. Aj napriek tomu, že planetárium vzhľadom na protipandemické opatrenia bolo uzatvorené (od 10. 3. do 2.6., od 24. 10. do 19. 11., od 19. 12. do 31. 12. 2020), resp. pracovalo v obmedzenom režime, zrealizovaných bolo 120 skupinových vstupov.

Z tradičných sprievodných podujatí bol realizovaný Valentínsky program v mesiaci február 2020. V letných mesiacoch pribudol v planetáriu nový prázdninový program "Expedícia za hranice slnečnej sústavy", ktorý prilákal najmä najmenších návštevníkov.

Návštevnosť Planetária STM v roku 2020	Platíaci	Neplatíaci	Návštevnosť spolu
Vzdelávacie programy / Vyučovacie hodiny - Planetárium	1 801	210	2 011

Táto návštevnosť je zarátaná do návštevnosti výchovno-vzdelávacích podujatí – vyučovacie hodiny.

Výchovno-vzdelávacie programy v Planetáriu STM	Termín	Cieľová skupina
Výchovno-vzdelávacie aktivity	január – február; september – október 2020 40 programov	ZŠ, SŠ/gymnázia
„Valentín v planetáriu“	14. február 3 programy	verejnosť
Letné – prázdninové programy pre verejnosť	júl – august 77 programov	verejnosť

PROPAGÁCIA A MARKETING

V rámci marketingovej komunikácie STM participovalo na projektoch:

1. Prvé nedele v mesiaci zadarmo

Projekt „Prvé nedele zadarmo“ nevieme, vzhľadom na mimoriadnu situáciu, relevantne vyhodnotiť. Po jeho dočasnom pozastavení, bol dňa 6. 5. 2020 MK SR po uvoľnení protipandemických opatrení k 5. júnu 2020 znovu aktivovaný. Aj keď chápeme spoločenskú objednávku takéhoto projektu, musíme konštatovať, že jeho pokračovanie prináša STM neúmerné zvyšovanie nákladov. Legislatívne úpravy, najmä výrazné zvýšenie odmeny za prácu počas víkendov a štátnych sviatkov, extrémne zvýšené nároky na dodržiavanie hygienických opatrení prinášajú v kombinácii s výpadkom príjmov navyše vážne ekonomické ohrozenie fungovania STM. Avizovaný zámer MK SR realizovať čiastočnú kompenzáciu nákladov sa dodnes neuskutočnil.

Vzhľadom na ďalšie ponížovanie príspevku zriaďovateľa na činnosť v nadchádzajúcom období je relevantné pristúpiť k zrušeniu daného projektu, prípadne k adekvátnej kompenzácii nákladov, ktoré múzeám v súvislosti s projektom "Prvé nedele v mesiaci zadarmo" vznikajú.

2. Sprístupňovanie kultúry prostredníctvom kultúrnych poukazov

V roku 2020 bolo na úhradu vstupného do múzeí a vysunutých expozícií STM využitých celkovo 2 589 kultúrnych poukazov, čo je pokles oproti roku 2019 o 86 %.

Propagácia

STM, jeho múzeá a pobočky pri propagácii a marketingu využívajú najmä existujúce, finančne nenáročne prezentačné možnosti a nadštandardnú spoluprácu najmä s regionálnymi a verejnoprávnymi médiami. Pravidelne je aktualizované webové sídlo STM a sociálne siete, kde sú umiestňované pozvánky, informačné letáky, oznamy a tlačové správy k podujatiam, dopĺňované o fotografie a videá. Pravidelne 1 x mesačne vydávame a distribuujeme newsletters „Telegraf STM“. Vzhľadom na mimoriadnu situáciu v roku 2020 sme výrazným spôsobom posilnili propagáciu a prácu s publikom na sociálnych sieťach pomocou pripravených programov a zamerali ich pozornosť na návštevu programov pripravených na letné obdobie. Aj v roku 2020 pokračovala spolupráca s partnerskými organizáciami, najmä s oblastnými organizáciami cestovného ruchu.

V tlači:	3			
V rozhlase:	20			
V televízii:	23			
Na internetových portáloch a informačných serveroch:	58			
Na webovom sídle STM	30			
Na webe www.podruskomkomnocimuzei.sk	2 kampane			
Na sociálnych sieťach:	153			
Exteriérová reklama počet kampaní:	Citylight veľkoformátová	Plagát	Letáková kampaň	Iné
	13	7	2	1
Direct mailing:	1 780			

Návštevnosť

Sumárna návštevnosť všetkých múzeí a vysunutých pobočiek STM v roku 2020 vykazuje oproti roku 2019 pokles o 56 % návštevníkov. Výnosy zo vstupného v rámci STM klesli medziročne o 41 %.

Návštevnosť expozícií a výstav v roku 2020

Expozície a výstavy v objektoch	Návštevnosť	z toho: neplatiaci	do 18 rokov
STM, Hlavná 88, Košice	5 296	1 514	1 071
VTC	4 257	907	2 600
Múzeum J. M. Petzvala v Sp. Belej	754	111	198
Múzeum Solivar v Prešove	5 128	768	1 927
Kaštieľ v Budimíre	1 749	278	682
Múzeum dopravy v Bratislave	15 158	6 131	6 156
Múzeum letectva v Košiciach *	8 531	1 765	3 677
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve	655	236	191
MEBAC – História baníctva na Spiši, Spišská Nová Ves**	135	81	40
Spolu	41 663	11 791	16 542

* sezónna prevádzka apríl – november

** uzatvorené od marca 2020, zrušené k 31. 10. 2020

Návštevnosť kultúrno-vzdelávacej činnosti a podujatí ostatnej prezentačnej činnosti organizovanej STM v roku 2020

Výchovno-vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia	Návštevnosť	z toho		Počet podujatí
		neplatiaci	do 18 rokov	
Vzdelávacie programy	3086	284	2154	60
Lektoráty	5512	874	3148	257
Prednášky a besedy	219	171	-	6
Kultúrne podujatia	508	356	-	3
Špecializované akcie	-	-	-	-
Iné podujatia	-*	-	-	5
SPOLU	9325	1685	5302	331

* návštevnosť zarátaná v návštevnosti expozícií

Celková návštevnosť v roku 2020

Expozície, výstavy a podujatia	Návštevnosť spolu	z toho			Výnos/Tržba (Eur)	Kultúrne poukazy
		zahraniční	neplatiaci	do 18 rokov		
STM, Hlavná 88, Košice	13 487	201	3 142	6 280	22 991,00	1 171
Múzeum J. M. Petzvala, Sp. Belá	886	40	118	246	1 002,00	59
Múzeum Solivar v Prešove	7 584	762	1 177	2 752	20 949,00	520
Kaštieľ v Budimíre	2 384	0	399	1 012	1 939,00	407
Múzeum dopravy, Bratislava	15 895	1 364	6 334	6 711	32 986,00	125
Múzeum letectva, Košice *	9 235	15	1 795	4 223	23 597,00	286
Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej, Medzev	854	24	252	277	857,00	21
MEBAC - História baníctva SNV**	663	0	259	343	428,00	0
Spolu	50 988	2 406	13 476	21 844	104 749,00	2 589

* sezónna prevádzka apríl – november (resp. v roku 2020 od 15. mája do októbra)

** uzatvorené od marca 2020, zrušené k 31. 10. 2020

Knižnica a Archív STM

Knižnica STM pokračovala v systematickej katalogizácii knižničných jednotiek, v hodnotenom období bola realizovaná inovácia používaného knižničného systému, prechod z Retro Libris na online knižničný systém Tritius.

Knižničných jednotiek k 31. 12. 2020		19 030
v tom	historických knižničných dokumentov	0
	staršie tlače (vydanie do r. 1918)	1 712 (3 086 zväzkov)
	kn. j. vykazované aj v zbierkovom fonde STM	912
Počet titulov dochádzajúcich periodík		4
Prírastok knižničných jednotiek		49
z toho	kúpou	17
	darom	32
	výmenou	0
	bezodplatným prevodom	0

Úbytok knižničných jednotiek		0
Knižničné jednotky spracované automatizovane		19 030
Výpožičky spolu		181
z toho	prezenčné	38
	absenčné	143
Počet vypracovaných bibliografií		0
Počet vypracovaných rešerší		0
Používatelia registrovaní		59
Návštevníci knižnice		92
Náklady na nákup knižničných fondov (Eur)		*421,63

* z toho 164,33 Eur z kapitoly vedeckovýskumná činnosť

NEHNUTEĽNÉ TECHNICKÉ PAMIAHKY V SPRÁVE STM

Otázku financií na systematické udržiavanie stavebných objektov v správe STM a osobitne NKP je nutné v blízkom časovom horizonte vyriešiť. Finančné náklady na opravy a údržbu zásadne prevyšujú možnosti bežného rozpočtu STM. Nesystematickosť pri udržiavaní stavebných objektov spôsobuje havarijné stavy, oddialovanie riešenia tohto problému situáciu násobne zhoršuje.

Akútnou je situácia NKP Solivar v Prešove, najmä objektov Četerní, Gápľa a Varne František, kde narastajúce problémy zhoršované aj nerealizovaním opráv a údržby môžu spôsobiť až uzatvorenie návštevníckej prevádzky.

Hámor v Medzeve

NKP Hámor v Medzeve je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod názvom "hámor Technického múzea" pod číslom 4380. Viacročne STM rieši problémy s udrzaním funkčnosti, ktoré sú spôsobené o. i. aj zmenou celkových vodných pomerov v lokalite, čo zásadne urýchľuje degradáciu celého objektu. Objekt je sprístupňovaný na požiadanie v rámci návštevníckej prevádzky Múzea kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve.

Solivar v Prešove

V unikátnych technicko-technologických objektoch NKP Solivar v Prešove je nevyhnutné zrealizovať najmä opravy a statické zabezpečenie objektu Četerne, odvodnenie objektu Varňa František, opravu fasády a zabezpečenie šachty Leopold v objekte Gápľa. Práce v súvislosti s nedostatkom financií STM nemôže z bežného rozpočtu zrealizovať. V štádiu riešenia sú tiež reklamácie v Sklade soli rekonštruovanom v období 2013/2014 z Európskeho fondu regionálneho rozvoja „Investícia do vašej budúcnosti“.

V súvislosti so zhoršovaním sa stavu objektu Četerne, STM v roku 2020 zadalo aktualizáciu statického posúdenia objektu (z roku 2015), vrátane kalkulácie nákladov na statické zabezpečenie/opravu. Finančné náklady na aktualizáciu statického posúdenia boli 600 Eur, finančný rozpočet na opravu objektu "Četerne – zásobníky soľanky" je vyčíslený na 41 777 Eur.

Fotodokumentácia stavu objektov Varňa František a Četerne NKP Solivar bola zahrnutá v Správe o činnosti a hospodárení STM za 1. polrok 2020 – situácia je nezmenená.

Vysoká pec vo Vlachove

V súvislosti s NKP Huta Karol vo Vlachove nedošlo k žiadnym zmenám, objekt naďalej chátra. V rokoch 2018 a 2019 STM v súlade s odporúčaniami "Technickej správy kultúrnej pamiatky Kód: V0062V" vypracovanej v mesiaci apríl 2017 na základe technickej diagnostiky stavu objektu Huty Karol vo Vlachove realizovanej v rámci projektu ProMonumenta – prevencia údržbou realizovalo základné preventívne zabezpečenie objektu. Počas roka 2020 vzrástol záujem verejnosti a nespokojnosť so stavom tejto NKP. STM v medziach možností a situácie v roku 2020, v snahe o zabezpečenie údržby kultúrnej pamiatky Huta Karol, kontaktovalo Pamiatkový úrad SR so žiadosťou o súhlas na realizáciu nevyhnutných opráv bez predchádzajúceho architektonicko-archeologického prieskumu budovy, spočívajúcich v oprave a stabilizácii narušených častí krovu v južnej časti objektu, oprave časti strechy malej západnej prístavby (krídla), výmene poškodenej krytiny, prípadne celková výmena krytiny, oprave a doplnení chýbajúcich častí markízovej striešky na severnej strane objektu. V zmysle vydaného Rozhodnutia KPÚ bola Slovenským technickým múzeom spracovaná stavebno-finančná analýza vo veci vyššie uvedených "záchranných prác" na sumu 3400 Eur, ďalej na zámer obnovy NKP Pec vysoká-Karlova huta...podľa zámeru obnovy predloženého PÚ SR z 11. 12. 2020 na sumu 26 500 Eur a realizáciu ostávajúcích opatrení odporúčaných technickou právou ProMonumenta z roku 2017 na sumu 20 000 Eur. Z dôvodu zlej finančnej situáciou, ako i množstva havarijných stavov na ďalších prevádzkovaných objektoch STM nepristúpilo k realizácii.

Stav NKP Huta Karol vo Vlachove, 1. 12. 2020

Porovnanie ukazovateľov výkonu základných odborných činností

	rok 2020	rok 2019	rok 2018
Akvizičná činnosť			
Prírastky v zbierkovom fonde – ev. j.	245	223	294
Prírastky v zbierkovom fonde – ks	272	230	380
Financie na akvizičnú činnosť (Dotácia na akvizície ZP a nákup KF)	10 000	10 500	30 000
Odborná evidencia			
Počet elektronicky katalogizovaných ZP – počet katalogizačných záznamov	18 809	18 245	17 988
Odborné ošetrovanie			
Počet ošetrených ZP – ks	155	143	150
Vedeckovýskumná činnosť			
Počet riešených VVÚ	9	7	7
Metodická činnosť			
Počet podujatí odb. metodickej činnosti	0	1	2
Edičná činnosť			
Počet vydaných titulov spolu	4	4	4
Sprístupňovanie zb. predmetov a vedomostí o nich			
Počet expozícií	31	31	30
– z toho nových expozícií	0	1	0
– zrušených expozícií	1	0	0
Počet vlastných výstav, vrátane ich repríz	5	7	8
Počet sprievodných podujatí**	331	1 240	679
Návštevnosť			
Návštevnosť expozície, výstavy, podujatia	50 988	115 533	107 937

Názov činnosti: výkon základných odborných činností

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	985 802	952 375	945 802	948 075	40 000	4 300		
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	338 329	350 179	318 329	322 687	20 000	27 492		
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	378 139	680 252	274 839	502 356	103 300	177 896		
v tom:								

640 - Bežné transfery spolu:	16 900	21 575	10 200	8 609	6 700	12 966		
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	1 719 170	2 004 381	1 549 170	1 781 727	170 000	222 654		
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	1 719 170	2 004 381	1 549 170	1 781 727	170 000	222 654		

Názov činnosti: vedecko-výskumná činnosť

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:								
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:								
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	9 000	9 000	9 000	9 000				
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:								
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	9 000	9 000	9 000	9 000				
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	9 000	9 000	9 000	9 000				

Názov činnosti: udržateľnosť projektov

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	92 845	90 572	92 845	90 572				
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	33 635	33 246	33 635	33 246				
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	46 000	35 157	46 000	35 157				
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:	800	3 723	800	3 723				
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	173 280	162 698	173 280	162 698				
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	173 280	162 698	173 280	162 698				

Názov činnosti: súhrn kontrahovaných činností

/v Eur/

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY		FINANČNÉ KRYTIE					
	celkom		Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť	Kontrakt	Skutočnosť
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	1 078 647	1 042 947	1 038 647	1 038 647	40 000	4 300		
v tom:								
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	371 964	383 425	351 964	355 933	20 000	27 492		
v tom:								
630 - Tovary a služby spolu:	433 139	724 409	329 839	546 513	103 300	177 896		
v tom:								
640 - Bežné transfery spolu:	17 700	25 298	11 000	12 332	6 700	12 966		
v tom:								
600 - Bežné výdavky spolu	1 901 450	2 176 079	1 731 450	1 953 425	170 000	222 654		
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	1 901 450	2 176 079	1 731 450	1 953 425	170 000	222 654		

4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

Slovenské technické múzeum obdržalo na realizovanie hlavných úloh v roku 2020 „Rozpis záväzných ukazovateľov“ – transfer zo štátneho rozpočtu na bežnú činnosť vo výške 1 731 450 €. Oproti roku 2019 došlo k zvýšeniu rozpočtu o 485 548 €. Časť zvýšenia rozpočtových prostriedkov bola premietnutá na zvýšenie záväzného ukazovateľa mzdy o 359 798 €, na celkovú výšku 1 038 647 €. Zvýšenie rozpočtových prostriedkov na rok 2020 bolo premietnuté aj v časti rozpočtu na poistné a odvody vo výške 101 964 € na celkovú výšku 351 964 €, na tovary a služby došlo k minimálnemu zvýšeniu vo výške 20 686 € na celkovú výšku 329 839 € a bežné transfery v kategórii 640 – výška sumy zvýšená o sumu 3 100 € na celkovú výšku 11 000 €.

Problémom je rozsiahly majetok v správe STM, jeho morálne aj fyzické opotrebenie, čo priamo súvisí s požiadavkami na opravy a údržbu častokrát aj havarijných stavov objektov. Pre nedostatok finančných prostriedkov nie je možné majetok udržiavať v adekvátnom stave.

V predloženom komentári "Návrh východísk ŠR na rok 2020 – 2022", ale aj na roky 2021 – 2023 bolo konštatované, že návrh rozpočtu na rok 2020 nezohľadňuje skutočné potreby múzea v existujúcich 33 objektoch v rámci celého Slovenska.

Rozpočtom bol stanovený orientačný ukazovateľ, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v počte 83 osôb

a) Prevádzkové dotácie – bežný transfer

Schválený rozpočet **1 731 450 €**

a) dotácie - bežný transfer

RO č. 1 – list MK-1839/2020-4215/5654 – úprava, zvýšenie o pridelené účelovo určené prostriedky.

Prvok 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO:

„Elektrotechnika – komplexná reinštalácia expozície I. etapa“ 25 000 €

Prvok 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových a knižničných fondov

„Akvizícia zbierkových predmetov a knižničných fondov“ 10 000 €

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR, a to:

„Prestrešenie koľajiska – expozičnej plochy v STM-Múzeu dopravy“ 25 000 €

RO č. 2 – list MK-1839/2020-421/11790 – presun časti zdrojov z bežných výdavkov do kapitálových výdavkov

Prvok 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových a knižničných fondov

„Akvizícia zbierkových predmetov a knižničných fondov“ - 10 000 €

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR, a to:

„Prestrešenie koľajiska – expozičnej plochy v STM-Múzeu dopravy“ - 25 000 €

RO č. 4 – list MK-1839/2020-421/17214 – úprava, zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov na rok 2020 – sanácia výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie

Bežné výdavky celkom, kategória 600 38 810 €

Z toho:

kategória 630 38 810 €

RO č. 5 – list MK-1839/2020-421/20899 – úprava, zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov na rok 2020 – sanácia výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie

Bežné výdavky celkom, kategória 600 22 096 €

Z toho :

kategória 630 22 096 €

RO č. 6 – list MK - 1839/2020-421/23099 – úprava, zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov na rok 2020

Prvok 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií
„Centrálny depozitár“

125 000 €

RO č. 7 – list MK - 1839/2020-421/24904 – úprava, zvýšenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2020

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie

2 589 €

Bežné výdavky celkom, kategória 600

2 589 €

Z toho:

Kategória 630

Upravený rozpočet bežného transferu

1 944 945 €

b) Dotácia na investície – kapitálový transfer

RO č. 3 – list MK-1931/2020-421/12258 – bol rozpočet zvýšený:

Prvok – 08T010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR

IA 42 091 STM – I. etapa

„Zastrešenie koľajiska – expozičnej plochy v STM-Múzeu dopravy“

25 000 €

Prvok – 08T0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov

IA 15 675 STM – Akvizície zbierkových predmetov

10 000 €

Upravený rozpočet kapitálového transferu

35 000 €

4.2 Rozbor nákladov a výnosov

Položka	Skutočnosť 2019	Upravený rozpočet rok 2020	Skutočnosť rok 2020	Index	Rozdiel
	1	2	3	3:2	3 – 1
Výnosy celkom	2 275 864	2 098 289	2 461 982	117	363 693
z toho : bežný transfer	1 577 747	1 794 945	1 794 945	100	0
08T0103	5 000	25 000	33 480	134	8 480
08T0105					
08T0106	500	0			
08T010E	17 520	125 000	125 000	100	
Spolu bežný transfer	1 600 767	1 944 945	1 953 425	100	8 480
Kapitálový transfer zo ŠR	0	35 000	345 131		310 131
Vlastné výnosy /602-648 /	299 481	118 344	163 161	138	44 817
Výnosy od subj. mimo VS	5 675		265		
Náklady celkom	2 275 680	2 063 289	2 447 958	119	384 669
- spotrebované nákupy 50	221 256	176 952	194 220	110	17 268
v tom: spotreba materiálu	96 023	58 966	68 281	116	9 315
spotreba energií	123 910	114 124	124 030	109	9 906
- služby 51	163 538	235 587	267 563	114	31 976
v tom: opravy a údržba	28 021	15 420	16 993	110	1 573

Položka	Skutočnosť 2019	Upravený rozpočet rok 2020	Skutočnosť rok 2020	Index	Rozdiel
cestovné	8 875	3 547	3 590	101	43
reprezentačné	1 642	690	653	95	-37
ostatné služby	125 000	215 930	246 327	114	30 397
- osobné náklady	52	1 416 135	1 527 782	100	-7 244
v tom : mzdové		999 332	1 081 376	100	-3 975
- dane a poplatky	53	47 051	72 342	68	-3 373
- ostatné náklady	54	49 982	49 698		48 316
- odpisy HIM	551	351 352	327 428		327 428
- tvorba zák. rezerv	552				
- tvorba ostatn. rezerv	558	7 708			
- finančné náklady	56	4 258	2 818	86	-452
- daň z príjmov	591	14 400	6 107	122	1 107
Hospodársky výsledok	+ 184		+ 14 024		

Náklady

Spotrebované nákupy /50/

Upravený rozpočet na spotrebované nákupy vo výške 176 952 € bol čerpaný v objeme 194 220 €, čo je plnenie na 109,76 %.

V spotrebe materiálu na rozpočet 58 966 € je skutočnosť 68 281 €, čo je plnenie na 115,80 %.

V spotrebe energií na rozpočet 114 127 € je skutočnosť 124 030 €, čo je plnenie na 108,68 %.

Služby /51/

Upravený rozpočet na služby vo výške 235 587 € bol v skutočnosti čerpaný v objeme 267 563 €, čo je 113,57 %. V položke opravy a údržba na rozpočet 15 420 € boli vykonané práce v objeme 16 993 €, čo je plnenie na 110,20 %. Realizovali sa práce na údržbe – výmena okien budovy Múzeum letectva v sume 10 786 €, opravy hasiacich prístrojov, inžinierske siete na prevádzkach a expozíciách, opravy vykurovacích telies.

Náklady na cestovné rozpočtované vo výške 3 547 €, boli čerpané v objeme 3 590 €, čo je 101,20 %. Náklady na reprezentačné výdavky boli rozpočtované vo výške 690 €, skutočnosť činila 653 €, čo je plnenie na 94,60 %.

Ostatné náklady – služby rozpočtované vo výške 215 930 € boli v skutočnosti čerpané v objeme 246 327 €, čo je plnenie na 114,10 %. Výkony spojov – telekomunikačných služieb činili 11 343 €, nájomné za depozitárne priestory v tzv. "Tlačiarňach" Košice a Centrálny depozitár suma 125 654 €, výstavy, expozície a plagáty 3 530 €, revízie, kontroly EPS a EZS, montáž pož. signalizácie, osvetlenie, odčerpanie ropných hmôt z remorkéra Šturec činili 81 351 €, ochrana objektov vo výške 1 182 €, posudky a licencie v sume 4 374 €.

Osobné náklady /52/

Rozpočtované osobné náklady vo výške 1 535 026 € boli čerpané vo výške 1 527 782 €, čo je 99,53 %.

Výška priemernej mzdy na pracovníka dosiahla úroveň 1 042 €, čo je oproti roku 2019 nárast o 8,25 %.

K 31. 12. 2020 bol prepočítaný stav zamestnancov 83,4 osôb.

Dane a poplatky /53/

Na rozpočet 106 072 € boli zúčtované dane a poplatky vo výške 72 342 €, čo znamená čerpanie na 65,85 %.

Štruktúra výdavkov bola nasledovná:

- daň z nehnuteľností	67 423 €
- miestne dane – poplatky odvoz odpadu	4 079 €
- parkovné, STK, cestné karty	464 €
- ostatné poplatky súdne, notárske, kolky	376 €

Ostatné náklady / 54 /

Rozpočet vo výške 1 382 € bol prekročený, nakoľko v položke ostatné náklady sú zahrnuté aj náklady na krátenie odpočtu DPH vo výške 16 967 €, členské príspevky 1 382 €, náklady na nákup zbierkových predmetov vo výške 31 138 €.

Odpisy HIM /55/

Odpisy DHM a DNHM boli zúčtované vo výške 327 428.

Ostatné finančné náklady /56/

Na upravený rozpočet 3 270 € boli zúčtované náklady vo výške 2 818 €, čo je čerpanie na 86,18 %. Hlavné položky tvoria zúčtované náklady na povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel vo výške 818 €, havarijné poistenie vo výške 1 647 €, poistenie osôb a výstav vo výške 317 € a poplatky Štátnej pokladnice vo výške 36,55 €.

4.3 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

Medziročné porovnanie štruktúry vlastných výnosov /v Eur/:

Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2019	Schválený rozpočet rok 2020	Upravený rozpočet rok 2020	Skutočnosť rok 2020	%	Rozdiel
	1	2	3	4	4 : 3	4 – 1
Tržby zo vstupného	177 763	90 000	64 320	104 749	162,86	- 73 014
Tržby z predaja propag. materiálu	29 787			3 637		- 2 615
Výnosy z prenájmu výst. priestorov	26 443			6 367		- 20 076
Výnosy z pren. exponátov	601			187		- 414
Ostatné výnosy	1 923			633		- 1 290
Výnosy z pren. nebytových priestorov	62 964	80 000	54 024	47 588	88,09	- 15 376
Výnosy od subj. mimo VS	5 675			265		- 5 410
Výnosy z reklamy výstavy						
Vlastné výnosy celkom	305 156	170 000	118 344	163 426	138,09	- 141 730

V tvorbe vlastných výnosov na upravený rozpočet vo výške 118 344 € je plnenie v objeme 163 426 €, čo je 138,09 %. V tržbách zo vstupného je plnenie na 162,86 %. Na upravený rozpočet 64 320 €, boli dosiahnuté tržby v objeme 104 749 €, čo je oproti roku 2019 pokles 73 014 €. Na poklese tržieb zo vstupného sa podieľala pandémia COVID-19, zatvorenie múzea pre návštevníkov.

Výnosy z prenájmu nebytových priestorov, výstavných priestorov a exponátov na upravený rozpočet 54 024 €, boli dosiahnuté vo výške 47 588 €, čo je plnenie na 88,09 %. Na poklese sa podieľala poskytnutá dotácia vo výške 50 % z nájomného pre nájomcov nebytových priestorov počas sťaženej užívania v čase uzavretia ich prevádzky od 13. 3. 2020 do 20. 5. 2020 a od 15. 10. 2020 do 15. 12. 2020.

V rámci poukážkového systému podpory prístupu žiakov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám – projekt „Kultúrne poukazy 2020“, došlo k ich vyzbieraniam v hodnote 2 589 €.

Na celkových tržbách zo vstupného vo výške 177 763 €, je podiel expozícií nasledovný:

	Tržby vstupné rok 2019	Tržby vstupné rok 2020	Kultúrne poukazy rok 2020 /€/
STM Košice	52 157	22 991	1 171
Múzeum J. M. Petzvala Sp. Belá	1 744	1 002	59
Kaštieľ Budimír	1 749	1 939	407
NKP Solivar	31 375	33 994	520
Múzeum dopravy Bratislava	62 288	32 986	125
Múzeum letectva Košice	25 405	23 597	286
Múzeum kinematografie Medzev	1 357	857	21
Expozícia baníctva Sp. N. Ves	1 688	428	
Spolu	177 763	104 749	2 589

4.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Plnenie v porovnaní s rozpočtom /v Eur/

Ukazovateľ	Upravený rozpočet rok 2020	Skutočnosť rok 2020	Index
Transfer na bežnú činnosť ŠR	1 944 945	2 461 982	
Výnosy z kapitálového transferu ŠR	35 000	345 131	
Vlastné výnosy	118 344	163 161	
Výnosy od subjektov mimo VS		265	
Výnosy celkom	2 098 289	2 461 982	
Náklady celkom	2 063 259	2 447 958	
Hospodársky výsledok		+ 14 024	

Na bežné výdavky bol upraveným rozpočtom na rok 2020 poskytnutý transfer zo štátneho rozpočtu vo výške 1 944 945 € a kapitálový transfer vo výške 35 000 €. Tvorba rozpočtovaných vlastných výnosov vo výške 170 000 € upravená Dodatkami č.1 a č. 2 na sumu 118 344 € je plnená na 138,10 %.

Upravený rozpočet výnosov celkom vo výške 2 098 289 €, je čerpaný vo výške 2 461 982 €, čo je plnenie na 117,50 %.

Upravené náklady za rok 2020 vo výške 2 063 259 € boli čerpané vo výške 2 447 958 €, čo je plnenie na 118,60 %.

Pri celkových dosiahnutých výnosoch v objeme 2 461 982 € a nákladoch vo výške 2 447 958 €, vykázalo Slovenské technické múzeum k 31. 12. 2020 hospodársky výsledok – zisk vo výške 14 024 €.

4.5 Prioritné projekty a ich plnenie

a/ Bežné výdavky

RO č. 1– bežné výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO, Elektrotechnika – komplexná reінštalácia expozície I. etapa	25 000 €
Čerpanie k 31.12.2020	25 000 €

b/ Kapitálové výdavky

RO č. 3– Kapitálové výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov Akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov	10 000 €
Čerpanie k 31.12.2020	2 256 €

RO č. 3 – Kapitálové výdavky na realizáciu prioritného projektu v programe 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR Zastrešenie koľajiska – expozičnej plochy v STM – Múzeu dopravy v Bratislave	25 000 €
Čerpanie k 31.12.2020:	0 €

Pridelené prostriedky na kapitálové výdavky v roku 2020 boli čerpané celkom 2 256 €

4.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov

a/ Bežné výdavky

Príloha č.1 – Kontrakt

Prvok 08S0106 – kontrakt tab. 2 Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	1 731 450	1 038 647	351 964	329 839	11 000	
Upravený rozpočet	1 944 945	1 038 647	355 933	538 033	12 332	
Skutočnosť	1 953 425	1 038 647	355 933	546 513	12 332	

Príloha č. 1a – Realizácia základných odborných múzejných činností

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	1549 170	945 802	318 329	274 839	10 200	
Upravený rozpočet	1762 665	945 802	322 298	483 033	11 532	
Skutočnosť	1 781 727	948 075	322 687	502 356	8 609	

Príloha č. 1b – Vedecko-výskumná činnosť

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	9 000			9 000		
Upravený rozpočet	9 000			9 000		
Skutočnosť	9 000			9 000		

Príloha č. 1c – Udržateľnosť projektov – prioritná os 3

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	173 280	92 845	33 635	46 000	800	
Upravený rozpočet	173 280	92 845	33 635	46 000	800	
945 802Skutočnosť	162 698	90 572	33 246	35 157	3 723	

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 46	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet	170 000	40 000	20 000	103 300	6 700	
Upravený rozpočet	118 344	4 300	27 492	80 628	5 924	
Skutočnosť	222 654	4 300	27 492	177 896	12 966	

Prvok 08S0106 – Múzeá a galérie, zdroj 71	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	131			131		

Prioritné projekty**a/ Bežné výdavky****Elektrotechnika – komplexná reінstalácia expozície I. etapa**

Prvok 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	25 000			25 000		
Skutočnosť	25 000			25 000		

Zriadenie centrálného depozitára – presun z roku 2019 – 8 480

Prvok 08T010E Stratégia rozvoja múzeí a galérií, zdroj 131J	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	8 480			8 480		

b. / Kapitálové výdavky**Zastrešenie koľajiska – expozíciej plochy v STM-Múzeu dopravy v Bratislave**

Prvok 08T010E Strateg. rozvoja múzeí, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	25 000					25 000
Skutočnosť	0					0

Akvízia zbierkových predmetov – transfer 2020

Prvok 08T0106 Akvizícia ZP, zdroj 111	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet	10 000					10 000
Skutočnosť	2 256					2 256

Akvízia zbierkových predmetov-transfer 2019 – presun 10 000 €

Prvok 08T0106 Akvizícia ZP, zdroj 131J	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	10 000					10 000

Výstavba provízornej haly v Múzeu letectva – transfér2018 – presun 1 016 400

Prvok 08S0106 Múzeá a galérie, zdroj 131I	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	53 250					53 250

Zriadenie centrálného depozitára – transfér 2019 – 69 500

Prvok 08T010E Stratégia múzeí a galérií v SR, zdroj 131J	Celkom	610	620	630	640	700
Schválený rozpočet						
Upravený rozpočet						
Skutočnosť	34 604					34 604

Hodnotenie fondov organizácie**Sociálny fond**

Počiatočný stav k 1. 1. 2020	4 732
Tvorba	
- povinný prídel vo výške 1 % a ďalší prídel vo výške 0, 5 %	15 278
Čerpanie	
- príspevok na stravovanie zamestnancov, stravné lístky	12 394
- jubilejné odmeny	520
- zahájenie roka	450
Zostatok fondu k 31. 12. 2020	6 648

Rezervný fond

Počiatočný stav fondu k 1. 1. 2020	1 785
Tvorba	0
Čerpanie	
- Remorkér Šturec	131
Spolu čerpanie:	131
Zostatok fondu k 31.12.2020	1 654

5. PROSTRIEDKY EURÓPSKEJ ÚNIE A SPOLUFINANCOVANIE

V hodnotenom období nové prostriedky neboli poskytnuté.

6. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ

V zmysle Zriaďovacej listiny STM vykonáva podnikateľskú činnosť – prenájom dočasne voľných nebytových priestorov. Výnosy z podnikateľskej činnosti slúžia na skvalitnenie služieb poskytovaných v oblasti predmetu hlavnej činnosti.

7. ZHODNOTENIE MAJETKOVEJ POZÍCIE

Podľa výkazu Súvaha Úč ROPO SFOV sú na riadku 60 evidované celkom **pohľadávky** vo výške 50 561 €. Z toho po lehote splatnosti 11 210 €, a to:

- 3 502 € pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov HEDGE FUND, neplnenie dohody o splátkach za priestory na Hlavnej 88 v Košiciach,

- 7 708 € pohľadávka u nájomcu nebytových priestorov JCE, s.r.o., neplnenie dohody o splátkach za priestory na Hlavnej 90 v Košiciach,
- na riadku 61 – sú zúčtované pohľadávky voči odberateľom vo výške 34 429 € brutto;
- na riadku 70 – sú evidované pohľadávky voči zamestnancom vo výške 155 €,
- na riadku 72 – je evidovaná daň vo výške 8 293 €,
- na riadku 74 – je evidovaná DPH vo výške 483 €,
- na riadku 81 – sú zúčtované ostatné pohľadávky vo výške 7 200 €.

Závazky

Na riadku 151 Súvahy sú vykázané krátkodobé záväzky v lehote splatnosti do 1 roka v hodnote celkom 55 306,26 €, z toho:

- na riadku 152 – dodávatelia vo výške 13 943,24 €;
- na riadku 163 – sú vedené mzdové záväzky voči zamestnancom za výplatné obdobie 12/2020 vo výške 10 954,70 €;
- na riadku 164 – ostatné záväzky voči zamestnancom sú evidované zrážky z miezd voči zamestnancom za výplatné obdobie 12/2020 vo výške 2 185,15 €;
- na riadku 165 – zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia sú evidované záväzky za obdobie 12/2020 vo výške 22 341,21 €;
- na riadku 167 – sú evidované ostatné priame dane vo výške 2 719,44 €, daň zo mzdy;
- na riadku 172 – sú evidované transfery od subjektov mimo VS vo výške 1 653,72 €.

8. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

Slovenské technické múzeum (hlavné sídlo Hlavná 88, Košice) svoju činnosť realizuje prostredníctvom pracovísk:

- špecializované múzeá Múzeum letectva v Košiciach, Múzeum dopravy v Bratislave, Múzeum Solivar v Prešove,
- vysunuté pracoviská Múzeum J. M. Petzvala v Spišskej Belej, Kaštieľ v Budimíre, Múzeum kinematografie rodiny Schusterovej v Medzeve, vysunutú expozíciu História baníctva na Spiši v Spišskej Novej Vsi (zrušená 31. 10. 2020).

V záujme riadneho a plynulého zabezpečovania svojho poslania bola činnosť múzea v roku 2020 zabezpečovaná prostredníctvom hlavných organizačných úsekov:

Úsek generálneho riaditeľa

/11 zamestnancov/

zabezpečuje koordináciu a jednotnosť postupu a činnosti všetkých úsekov STM pri vykonávaní plánovacej, vyhodnocovacej, rozborovej a kontrolnej činnosti, ide o agendy: právnu a kontrolnú, sekretariátu GR, personálnu, obranu, bezpečnosť a ochranu, utajované skutočnosti, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, protipožiarnu a energetickú, agendu informatika a bezpečnostného správcu, agendu konzervátor a reštaurátor, agendu verejné obstarávanie tovarov, verejných prác a služieb, agendu investičná činnosť, agendu zahraničných stykov a rešerší.

Úsek odborných činností

/35 zamestnancov/

je nositeľom štatutárnych odborných úloh STM – budovanie zbierkového fondu hmotných dokumentov o vývoji vedy, výroby, techniky, dopravy a priemyslu v Slovenskej republike a o podiele Slovenska a jeho osobností na rozvoji svetovej vedy a techniky, evidencia zbierkového fondu STM, ochrana, odborné spracovanie, prezentácia zbierkového fondu, budovanie odbornej knižnice, vzdelávacia, kultúrno-výchovná, popularizačná, poskytovanie informačných, odborných a ďalších odborných služieb pre iné subjekty, spolupráca na vedecko-výskumnej činnosti iných inštitúcií a riešenie vlastných výskumných úloh.

Úsek marketingu, prezentácie a služieb

/11 zamestnancov/

koordinuje a zabezpečuje výstavnú činnosť v súčinnosti s ekonomicko-prevádzkovým úsekom a kurátormi, vykonáva a zabezpečuje lektorskú a dozorcovskú činnosť, zabezpečuje kvalitu lektorských textov a výkladov, pripravuje a realizuje propagačnú a informačnú činnosť, zabezpečuje vyhotovenie rôznych printových a elektronických propagačných materiálov, publikácií, novín a iných edičných materiálov múzea, zabezpečuje múzejnú pedagogickú činnosť, najmä edukačné programy v oblasti exaktných vied, histórie techniky a priemyslu.

Úsek ekonomicko-prevádzkový

/31 zamestnancov/

zabezpečuje prevádzku STM a hospodársko-údržbársku činnosť, vypracováva koncepcie rozvoja, plány a rozpočty STM tak, aby vecne a termínovo zabezpečovali plnenie plánu hlavných úloh a ostatných úloh, zabezpečuje ochranu majetku štátu v správe STM, sleduje dodržiavanie ekonomických ukazovateľov, vypracováva materiály, správy a rozborov týkajúce sa hospodárenia STM, kontroluje vecné, finančné a časové plnenie plánovaných a prikázaných úloh, zabezpečuje dopravnú činnosť, materiálno-technické zabezpečenie, opravu a údržbu objektov, vedenie pokladničnej, mzdovej a finančnej agendy.

Prehľad o počte a štruktúre zamestnancov k 31. 12. 2020

Stav zamestnancov vo fyzických osobách: 88, z toho 45 žien a 43 mužov.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách: 88,7, z toho odborných 49.

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov: 83,4 z toho odborných 47,1.

Podľa zaradenia pracovalo na jednotlivých úsekoch:

úsek generálneho riaditeľa: 11 zamestnancov, z toho 7 žien;

úsek odborných činností: 35 zamestnancov, z toho 15 žien;

na úseku marketingu, prezentácie a služieb: 11 zamestnancov, z toho 6 žien;

a na úseku ekonomicko-prevádzkovej činnosti: 31 zamestnancov, z toho 17 žien;

Rozpočtom bol stanovený orientačný ukazovateľ, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v počte **83** osôb.

Personálny rozvoj – rok 2020

	VH	VŠ	ÚS	SO	Z	Spolu
Vedúci zamestnanci	0	9	0	0	0	9
Kurátori spolu	0	11*(-2)	2	0	0	13 (-2)
z toho	Prírodné vedy	0	1	0	0	1
	Technické vedy	0	6	2	0	8
	Spoločenské vedy	0	2	0	0	2
Kustódi	0	0	3	0	0	3
Lektori	0	7	12** (-2)	0	0	19(-2)
Dokumentátori	0	0	1	0	0	1
Knihovníci	0	0	1	0	0	1
Reštaurátori	0	0	5	0	0	5
THP	0	8	4	0	0	12
Fotografi	0	0	1	0	0	1
Ostatní	0	3	13 *** (-1)	11	2	29(-1)
	0	38 (-2)	42 (-3)	11	2	93 (-5)
Počet zamestnancov spolu		36	39	11	2	88
z toho ženy	0	16	22	5	2	45
z toho ZPS	0	1	6	5	0	12

* v tom 2 vedúci zamestnanci, ** v tom 1 kurátor, 1 kustód, *** v tom 1 lektor

Štruktúra pracovného zaradenia zamestnancov

Vedúca úroveň	Funkcie odborných múzejných činností							Administratíva	Ostatní	Spolu	
	Kurátor	Kustód	Konzervátor Reštaurátor	Dokumentátor	Fotograf	Knihovník	Lektor				
9	13* (-2)	3	5	1	1	1	19** (-2)	12	29*** (-1)	93 (-5)	88
z toho ženy	2 4 # (-1)	1	1	1	1	1	13### (-2)	10	14	48 (-3)	45
z toho ZPS		1					1	1	9	12	12
S p o l u								12	29 (-1)	93 (-5)	88

* v tom 2 vedúci zamestnanci, **v tom 1 kurátor, 1 kustód, *** v tom 1 lektor

kolónka "z toho ženy" - # v tom 1 vedúca zamestnankyňa, ## v tom 1 kustódka, 1 kurátorka

Veková štruktúra zamestnancov

	do 20 rokov	21 – 30	31 – 40	41 – 50	51 – 60	nad 60 rokov	Spolu
	0	4	13	17	24	30	88
z toho ženy	0	3	6	7	14	15	45
z toho ZPS	0	0	0	0	7	5	12

Vekový priemer zamestnancov je 53 rokov, z toho ženy 53 a muži 53 rokov.

Plnenie povinného podielu zamestnania občanov so zdravotným postihnutím

STM za rok 2020 splnilo povinný podiel 3,2 % zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím nad rámec zákona o zamestnanosti.

Pohyb zamestnancov

V priebehu roka 2020 boli z pracovného pomeru uvoľnení 10 zamestnanci, prijatí za uvedené obdobie boli 9 nových zamestnancov.

Prehľad o uvoľnených zamestnancoch			
Dôvod	Spolu	z toho ženy	z toho ZPS
Dohoda	5	1	0
Výpoveď zo strany zamestnanca	1	1	0
Výpoveď zo strany zamestnávateľa	0	0	0
Zrušenie prac.pomeru v skúšobnej dobe	0	0	0
Iné (SD star. dôchodok, ID invalid.dôch. doba určitá)	4	3	1
S p o l u	10	3	1

Prehľad o prijatých zamestnancoch			
Spôsob	spolu	z toho ženy	z toho ZPS
Z Úradu práce	0	0	0
Konkurzy	1	0	0
Iné	8	2	1
S p o l u	9	2	1

V organizácii bol v roku 2020 týždenný fond pracovného času 37,5 hod. s pružnou pracovnou dobou od 7.00 – 9.00 do 14.00 – 17.00 hod.

Suma valorizácie za rok 2020 je 77 604,- €.

V hodnotenom období bola v STM umožnená odborná prax dvom záujemcom na oddelení prezentácie STM.

Profesionálny rast zamestnancov STM bol podporený prostredníctvom účasti na rôznych kurzoch, seminároch, školeniach a pod., ktorých sa zúčastňovali zamestnanci všetkých úsekov.

Názov	Kurz (K); Školenie (Š); Seminár (S)	Počet zamestnancov
Ročná mzdová zvierka – Z. Bérešová	S	1
Školenie prac. na vysokozdvížný vozík- E. Dulka, J. Retter	Š	2
Preškolenie obsluhy VZV + preukazy EURO – A. Burik, A. Šivecký	Š	2
STM KE – školenie obsluha EZS – MSc. Janitor	Š	1
Dodávka technológie RFID – centr. depozitár – L. Tóthová, A. Grofová, E. Dulka, Ing. G.Takáč	Š	4
Verejný obstarávanie – Ing. Fabová	S	1
Preškolenie vodiča STM – F. Maďaroš	Š	1

Účasť zamestnancov STM na odborných podujatiach s priamou väzbou na odborné múzejné činnosti je uvedená v časti 3.1 Činnosti organizácie – plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov, Vzdelávacia činnosť – tab. Aktívna účasť na odborných podujatiach v roku 2020 a tab. Pasívna účasť na odborných podujatiach v roku 2020.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Odborná verejnosť: Slovenské technické múzeum vo svojom zbierkovom fonde spravuje hmotnú dokumentáciu vývoja vedy, výroby a techniky. Vo svojej špecializácii venuje pozornosť problematike ochrany nehnuteľných pamiatok súvisiacich s rozvojom aplikácie poznatkov vedy a techniky v praxi. O poznatky a nadobudnuté informácie v tejto oblasti prejavuje pravidelne záujem široké spektrum odbornej verejnosti. Dopytovaná odborná pomoc je poskytovaná najmä formou odborných konzultácií, metodologickej pomoci, spracovávaním podkladových materiálov k posudkovej činnosti, ale aj aktívnou účasťou na odborných podujatiach organizovaných inými inštitúciami.

Široká verejnosť: Najpočetnejšiu užívateľskú skupinu tradične v dlhodobom priemere tvorí školská mládež, ktorá do múzea prichádza cielene a viackrát do roka. Využíva najmä stálu expozičnú ponuku múzea a pravidelnú ponuku tematických kurátorských a lektorských sprievodov k problematike histórie vedy

a techniky. V roku 2020 však pandémie ochorenia Covid-19 a protipandemické opatrenia, najmä presun z prezenčnej na dištančnú výčbu zásadne redukovali túto skupinu užívateľov výstupov STM.

Ďalšou skupinou, z ktorej veľkú časť tvoria rodiny s deťmi, sú individuálni návštevníci. Táto skupina návštevníkov prichádza do múzea najmä počas víkendov, sviatkov, školských prázdnin. Cielene vyhľadávaná je touto skupinou programová ponuka orientovaná na detského návštevníka a programová ponuka špecializovaných akcií (eventové podujatia, podujatia k rôznym príležitostiam).

Dôležitú skupinu užívateľov výstupov STM tvoria zahraniční návštevníci. Informácie o aktivitách získava táto skupina prostredníctvom webovej stránky STM, cez partnerské múzeá, prostredníctvom spolupráce, či výmeny zahraničných výstav, alebo náhodne pri prehliadke pamätihodností a atrakcií Košíc, či Bratislavy. Táto skupina navštevuje múzeum cielene v rámci poznávania histórie, kultúry a tradícií Slovenska. Rovnako v súvislosti s pripandemickými opatreniami a zásadne zníženou mobilitou tento užívateľský segment v roku 2020 STM evidovalo minimálne.

10. ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV KONTROL VYKONANÝCH KONTROLNÝMI ORGÁNMI

Počas roka 2020 bola kontrolná činnosť vykonaná redukované (prioritne boli vykonávané priebežné kontroly k úrovni, stavu realizácie a dodržiavania hygienických opatrení) v podmienkach protipandemických opatrení, nariadených orgánmi krízového riadenia štátu počas mimoriadnej situácie na území SR v oblasti:

Dodržiavanie predpisov v oblasti ochrany majetku štátu pred požiarmi, požiarnej prevencie a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci

Vnútrošnú kontrolu vykonával referent BOZP, spolu v hodnotenom období 7 x v objektoch a na pracoviskách Slovenského technického múzea; predmetom kontrol bolo zisťovanie skutočného stavu a dodržiavania predpisov v oblasti ochrany majetku štátu pred požiarmi, požiarnej prevencie a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vrátane kontroly stavu vedenej predpísanej dokumentácie.

Vykonanými internými kontrolami neboli zistené závažné nedostatky, ani porušenie príslušných predpisov, ktoré boli predmetom kontrol, zistené nálezy boli počas kontroly na mieste samom odstránené.

Ochrana majetku zvereného do správy STM

Formou vykonávania revízií:

v súlade s príkazmi generálnej riaditeľky bolo prostredníctvom vymenovaných revízijských komisií v priebehu hodnoteného obdobia nariadených a vykonaných 10 mimoriadnych čiastkových odborných revízií zbierok: „Cestná doprava“ (v Múzeu dopravy v Bratislave za účelom preradenia časti zbierky Kuriozity v počte 49 ks zo zbierky „Cestná doprava“ do zbierky „Rôzne“, ukončená záznamom bez zistenia rozdielov), „Fyzika“, „Priemyselný dizajn“, „Strojárstvo, Energetické stroje, Textilné stroje“, „Baníctvo“, „Cestná doprava“, „Baníctvo - Solivarníctvo“, „Elektrotechnika“, „Kancelárske stroje, Polygrafia“ a „Kováčstvo“. V prípadoch 9 revízií nebol zistený rozdiel medzi evidenčným a skutočným stavom zbierkových predmetov, v 1 prípade u zbierky „Doprava cestná“, bol revíziou zistený rozdiel, ktorého konvalidácia je v súčasnosti predmetom vykonávania nápravných opatrení v závislosti od povahy zistených dôvodov jeho vzniku.

Formou inventarizácie majetku:

nariadenej generálnou riaditeľkou príkazom na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov k 31. 12. 2020 podľa platných predpisov; vykonanou inventarizáciou neboli zistené žiadne rozdiely.

V hodnotenom období bola vykonaná aj mimoriadna interná kontrola, ktorej predmetom bolo zistenie stavu zabezpečenia výkonu agendy referátu personálnej práce, utajovaných skutočností, obrany, bezpečnosti a ochrany podľa Organizačného poriadku STM; zistený nesúlad medzi obsahom pracovnej zmluvy zamestnanca referátu a Organizačným poriadkom bol následne odstránený.

V roku 2020 bola podaná 1 odôvodnená sťažnosť návštevníka, týkajúca sa odopretia vstupu, ktorá bola vybavená v súlade s platnými právnymi predpismi.

V oblasti vybavovania podnetov občanov sme v hodnotenom období obdržali celkom 5 podaní, obsahujúcich podnety, otázky, resp. námety od návštevníkov, spojené s obmedzením prevádzky počas pandemickej situácie, resp. týkajúce sa obmedzení/zníženia návštevníckeho komfortu v spojení

s hygienickými opatreniami, nariadenými orgánmi krízového riadenia štátu; o vybavení podaní boli podávateľia písomne oboznámení a vyrozumení.

Vykonané **interné kontroly** sú špecifikované v Prílohe tejto správy.

Externé kontroly (celkom v počte 6) v hodnotenom období vykonali:

Inšpektorát práce v Košiciach, predmetom ktorej bolo dodržiavanie pracovnoprávných a mzdových predpisov, dodržiavanie zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, ktorá kontrola bola ukončená Záznamom o výsledku inšpekcie zo dňa 06. 04. 2020 bez zistených nedostatkov;

Slovenský odborový zväz verejnej správy a kultúry, zameranú na plnenie úloh zamestnávateľa v oblasti BOZP na vybraných pracoviskách STM. Vykonaná kontrola poukázala na celkom 5 zistených nedostatkov v predmetnej oblasti, týkajúcich sa doplnenia vnútorného prevádzkového predpisu vyhradených technických a elektrických zariadení, vykonania kontroly rebríkov, dokumentácie o správnom používaní poskytnutých OOPP, záznamov o odstránení nedostatkov z odborných prehliadok a skúšok elektrických zariadení a opravy prasknutej výplne okna na prevádzkovej budove, ktoré odporučila v určených termínoch do 31. 08. 2020 a do 31. 12. 2020 odstrániť; z toho 2 zistené nedostatky už boli v predstihu odstránené (oprava prasknutej výplne okna, záznam o správnom používaní poskytnutých OOPP), odstránenie zistených nedostatkov priebežne zabezpečuje zodpovedný zamestnanec referátu BOZP a PO ako uložené termínované úlohy generálnej riaditeľky; bezpečnostno-preventívny a bezsankčný charakter tejto kontroly je pozitívnym príspevkom k optimalizácii stavu podmienok BOZP v STM;

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach vykonal v hodnotenom období spolu 3 kontroly:

- dodržiavanie opatrení Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia č. OLP/4592/2020 (pandémia ochorenia Covid-19),
- kontrola vykonania regulácie živočíšnych škodcov,
- dodržiavanie zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov;

Všetky vykonané kontroly zdravotného dozoru boli ukončené bez zistenia nedostatkov.

Úrad vládneho auditu pracovisko Zvolen vykonal v čase od 29. 09. 2020 do 25. 11. 2020 audit s cieľom overiť a hodnotiť hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť pri hospodárení s verejnými financiami a so zameraním na overenie dodržiavania postupu pri nakladaní s majetkom štátu a pohľadávkami štátu za rok 2019.

Z obsahu Správy z vládneho auditu č. 20100086-P-08 zo dňa 25. 11. 2020 vyplýva, že vládny auditom neboli identifikované závažné nedostatky.

Boli identifikované 3 nedostatky so strednou závažnosťou: nezverejnenie údajov a neaktualizovanie údajov o splatných pohľadávkach štátu v Centrálnom registri pohľadávok v zákonom stanovenom termíne, vykonaná úhrada nákladov na základe dodatku k zmluve 2 dni pred nadobudnutím jeho účinnosti zverejnením v Centrálnom registri zmlúv, nezabezpečenie zápisu nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky v katastri nehnuteľností a bol identifikovaný aj 1 nedostatok s nízkou závažnosťou: prekročenie denného limitu zostatku peňažných prostriedkov v hotovosti.

Všetky nedostatky, resp. tiež príčiny ich vzniku, boli odstránené v určenej lehote do 15. 01. 2021 v zmysle odporúčaní, navrhnutých auditorskou skupinou. Správa o splnení prijatých opatrení bola Úradu vládneho auditu oznámená a zaslaná dňa 14. 01. 2021.

11. ZÁVER

Možno konštatovať, že napriek pandémie ochorenia Covid-19 a z protipandemických opatrení vyplývajúcej obmedzení STM plnilo, okrem zásadne obmedzeného fyzického sprístupňovania zbierkových predmetov (návštevnícka prevádzka), takmer všetky úlohy definované zriaďovacou listinou. Zmena organizácie práce priniesla mimoriadne dobré výsledky v odbornej správe zbierok – elektronickej evidencii zbierkových predmetov. Výrazne pozitívny výsledok bol dosiahnutý v rekatologizácii zbierkových predmetov, ako chronologickej elektronickej evidencii, tak i v katalogizačných záznamoch zbierkových predmetov, kde dokumentátorky doplnili a opravili celkovo 5 532 a kurátori 8 631 záznamov o zbierkových o predmetoch.

Pozitívne možno tiež hodnotiť výsledky vedeckovýskumnej činnosti, kde v rámci riešenia 9 interných úloh riešitelia odvedli prácu, ktorú v bežnom režime mali rozplánovanú na výrazne dlhšie obdobie. V roku 2020 sa podarilo finalizovať a vydať výstupy 4 vedeckovýskumných úloh.

V rámci akvizičnej činnosti, i napriek obmedzeniam cestovania (obhliadok potenciálnych muzeálií), aktivity prebiehali systematicky a STM obohatilo zbierkový fond o viacero významných dokumentov histórie vedy a techniky. Veľmi pozitívne, napriek negatívnym ekonomickým dopadom pandémie, hodnotíme prístup zriaďovateľa k podpore nadobúdania zbierkových predmetov formou kúpy.

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov konzervovaním a reštaurovaním bolo ovplyvnené z väčšej časti len obmedzeniami nákupov materiálu, usporiadanie pracovného priestoru a nastavenie režimu v sídle STM a STM-Múzeu letectva, kde sa konzervátorské a reštaurátorské pracoviská nachádzajú, umožňovalo s výnimkou 3 týždňov pokračovanie práce týchto odborných zamestnancov priamo na pracoviskách a pozitívne prekročenie merateľného ukazovateľa tejto činnosti daného kontraktom medzi STM a zriaďovateľom na rok 2020.

Kľúčovým projektom STM v roku 2020 bol projekt "Zriadenie centrálného depozitára". Obmedzenia vyplývajúce zo zavedených protipandemických opatrení spôsobili v 1. polroku 2020 značné prekážky a útlm v realizácii projektu a oproti plánovanému harmonogramu sťahovania zbierkových predmetov v správe STM z nevhodných depozitárov v sídle STM bolo v polroku 2020 múzeum v 3-mesačnom sklze. Situáciu zásadne sťažilo znemožnenie využitia dodávateľských služieb na transporty veľkorozmerných zbierkových predmetov, využitie brigádnickej práce a pod. Napriek tomu sa svojpomocne do 21. 12. 2020 zamestnancom STM podarilo do novozriadeného Centrálného depozitára presťahovať 3 470 zbierkových predmetov. V rámci daného projektu bolo teda v hodnotenom období realizované: zabezpečenie objektu novozriadeného depozitára z hľadiska bezpečnosti, doriešenie revízií z hľadiska požiarnej bezpečnosti, revízií existujúceho regálového systému, obstaranie a zavedenie systému RFID, mimoriadne odborné revízie zbierkových predmetov, transport zbierkových predmetov z plánovaných depozitárov v sídle STM: komplexne vysťahovaný depozitár tzv. Tlačiarne, čiastočne depozitáre "v zónach s prístupom návštevníkov" (2 z plánovaných 4), čiastočne depozitáre "nevhodné" (1 z 3). V roku 2021 bude projekt pokračovať sťahovaním tzv. pivničných depozitárov a vybraných depozitárov z STM-Múzea letectva.

V expozičnej činnosti STM vďaka podpore zriaďovateľa realizovalo 1. etapu projektu "Elektrotechnika – komplexná reінštalácia expozície", aj keď kvôli poníženiu schválených financií oproti plánovaným sa podarilo realizovať len výmenu osvetlenia a výtvarné riešenie a vizualizáciu novej expozície – ide o veľké pozitívum v zámeroch postupnej reінštalácie expozícií v sídelnej budove STM v Košiciach, ktoré nutne potrebujú inováciu (expozície z 90. rokov 20. stor.).

Počas obmedzení návštevníckej prevádzky STM situáciu využilo na realizáciu menších úprav v expozíciách, najvýraznejšie v Múzeu letectva v Košiciach, Múzeu dopravy v Bratislave, taktiež v Múzeu Solivar v Prešove. Všetka činnosť však bola svojpomocná s minimálnymi/žiadnymi finančnými nákladmi.

V útlme bola od polovice mesiaca apríl 2020 plánovaná činnosť v oblasti práce s návštevníkmi. STM však ponúkalo širokej verejnosti aj alternatívne spôsoby prostredníctvom online priestoru (cykly o aktuálnej činnosti múzea a vedomostné kvízy na sociálnych sieťach, virtuálne prehliadky expozícií na webstránke). Napriek uvoľneniu protipandemických opatrení v letných a jesenných mesiacoch STM dosiahlo len 44 %-nú návštevnosť v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Napriek veľkému záujmu zo strany návštevníkov o prehliadky najmä exteriérových expozícií (Múzeum letectva v Košiciach a Múzeum Solivar v Prešove) sa negatívne prognózy vývoja návštevnosti potvrdili. STM v tomto kontexte samozrejme veľmi negatívne zasiahli obmedzenia v prevádzke interaktívnych zón (najmä Vedecko-technické centrum pre deti a mládež) a obmedzenia skupinových návštev (Planetárium).

Za kontraproduktívne považujeme znovuoživenie projektu "Prvé nedele v mesiaci zadarmo". Na základe vývoja situácie a tiež v súvislosti s ponížovaním príspevkov na činnosť príspevkových organizácií na rok 2021, považujeme za relevantné daný projekt zrušiť.

Nepredvídateľná situácia a jej vplyv na psychiku ľudí mali za následok aj nárast "sťažovateľov", v prípade STM išlo o podnety v oblasti návštevníckej prevádzky. Zároveň však verejnosť intenzívnejšie začala vnímať nelichotivý stav národných kultúrnych pamiatok, v prípade STM za rok 2020 vzrástla nespokojnosť s dlhodobou pasivitou STM vo veci odbornej správy NKP Huta Karol vo Vlachove. Táto NKP dlhodobo chátra a STM nie je schopné z bežného rozpočtu pokryť ani náklady na jej najzákladnejšiu údržbu v zmysle zakonzervovania a zamedzenia ďalšej degradácii. Podobnú podstatu má zrejme aj situácia v súvislosti so zámerom STM "Vybudovanie Múzea lodnej dopravy v bratislavskom Zimnom prístave". Silná vlna negatívnych postojov zo strany Ministerstva dopravy SR vo veci poskytnutia prebytočných/vyradených, nepoužívaných lodí prevodom správy do zbierkového fondu STM zásadne ohrozuje zábery múzea

v budovaní zbierkového fondu k dokumentácii histórie vodnej dopravy na Slovensku. Celú situáciu tiež výrazne komplikuje zmena postojov Slovenskej plavby a prístavov a. s. a Verejných prístavov a. s. k umiestneniu NKP Remorkéra Šturec v rámci komplexu národných kultúrnych pamiatok v bratislavskom Zimnom prístave.

Z hodnotenia dosiahnutých ekonomických výsledkov možno konštatovať, že plnenie kontraktu na bežné výdavky z prostriedkov štátneho rozpočtu je plnené na 100,4 %. Schválený kontrakt v objeme 1 731 450 € bol po rozpočtových opatreniach upravený na 1 944 945 €. Čerpaný bol vo výške 1 953 425 €.

Kontrahované výdavky vo výške 1 549 170 € na výkon základných odborných činností podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty boli čerpané vo výške 1 781 727 €, čo je plnenie na 115,01 %.

Kontrahované výdavky vo výške 9 000 € na vedecko-výskumnú činnosť boli čerpané v plnej výške 9 000 €. Rozpočtované vlastné výnosy v kontrakte vo výške 170 000 upravené Dodatkami č. 1 a č. 2 na sumu 118 344 € boli čerpané v objeme 222 654 €. Na oblasť tvorby vlastných výnosov zo vstupného v roku 2020 mala vplyv predovšetkým pandémia – COVID-19 ako aj rozhodnutie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o vstupe návštevníkov v prvé nedele v mesiaci zadarmo aj v roku 2020, s negatívnym odhadovaným vplyvom v objeme 14 704,50 €.

Slovenské technické múzeum spravuje rozsiahly majetok, z ktorého je časť v zlom technickom stave. Vzhľadom na vek objektov často dochádza k neočakávaným situáciám, ako sú havarijné stavy, zatopenie priestorov, prasknutia potrubí, zatekanie striech, upchatia kanalizácií a podobne.

V zlom technickom stave sa nachádzajú objekty NKP Huta Karol vo Vlachove, v NKP Solivar objekty Gápel, Četerne, Varňa František, NKP Kaštieľ Budimír, v Múzeu letectva v Košiciach objekt Galérie prezidentských lietadiel, administratívna budova, narušená statika je taktiež v časti budovy v sídle STM. V kritickom stave je strecha v sídle STM na Hlavnej 88 v Košiciach.

Na tento nevyhovujúci stav objektov štátu v správe STM pravidelne upozorňujeme. Každý rok STM žiada zriaďovateľa o pridelenie prostriedkov aspoň na najnutnejšie opravy. V roku 2020 to bola požiadavka na pridelenie prostriedkov na opravu strechy v sídle STM. Žiadosť však nebola schválená.

V Návrhoch východísk ŠR taktiež pravidelne upozorňujeme na poddimenzovaný rozpočet v ERK 630. Táto položka je pre STM dlhodobá nízka a tento stav dlhodobou neudržateľný. V Návrhu východísk ŠR na roky 2021 – 2023 STM vyčíslilo objem nevykrytých potrieb vo výške 237 680 €. Pri krátení rozpočtu, neustále rastúcich výdavkoch na energie, dane, opravy, revízie, služby a iné položky to pre STM znamená riziko neplatenia ani nutných výdavkov. Pandemický rok 2020 navyše oklieštil možnosti vykryť niektoré položky z vlastných príjmov. Ako vyplýva z hodnotenia vlastných výnosov, STM za rok 2020 dosiahlo oproti roku 2019 **nižšie skutočné vlastné výnosy o 141 730 €.**

Je nevyhnutné začať riešiť investičný dlh nahromadený za posledné desaťročia a zabrániť tak ďalšej degradácii majetku štátu v správe STM. Taktiež je nutné navýšiť zo strany zriaďovateľa ERK 630 zásadným spôsobom z už uvedených dôvodov.

Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam, v celkovom hospodárskom výsledku vykázalo Slovenské technické múzeum **zisk vo výške 14 024 €**, pri výnosoch celkom 2 461 982 € a čerpaných nákladoch v objeme 2 447 958 €. Kladný vplyv na hospodársky výsledok malo prijatie úsporných opatrení STM, ale aj útlm niektorých naplánovaných činností. Kladne hodnotíme aj rozpočtové opatrenia zo strany MK SR – zvýšenie rozpočtu na sanovanie výdavkov implikovaných vznikom pandémie súvisiacej s ochorením COVID-19, ale aj pridelenie prostriedkov MK SR vo výške 125 000 € na financovanie prevádzky „Centrálneho depozitára STM“.

V Košiciach, dňa 19. 2. 2021.

Mgr. Zuzana Šullová
generálna riaditeľka